

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

T097939

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ในตลาดกรุงเทพมหานคร
 A Study on Relationships Between Price of Oil and Price of Meat Product
 in the Market of Bangkok

โดย

นางสาวศิริพร มีภูศรี

๑พ.

๑463ก

2541

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน.....97939

วัน,เดือน,ปี.....

เสนอ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

พ.ศ. 2541

1730

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ในตลาดกรุงเทพมหานคร

A Study on Relationships Between Price of Oil and Price of Meat Product

in the Market of Bangkok

ของ

นางสาวศิริพร มีภูกริ่ง

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2541

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

(อาจารย์วิเชษฐ์ มณีรัตน์)

กรรมการที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

(อาจารย์เสาวรีย์ ตะโพนทอง)

หัวหน้าภาควิชาฯ

(อาจารย์เสาวคนธ์ เลิศกาญจนะ)

๒5 ส.ย. 2541

รับ
๓463๓
2540

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ในตลาดกรุงเทพมหานคร

โดย : นางสาวศิริพร มีภูกรัง

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

สาขาวิชาเอก : บริหารธุรกิจเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ : ..... 27 / ๖๐๙ / 41

(วิเชษฐ์ มณีรัตน์)

เนื้อสัตว์ถือเป็นสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศไทย เนื่องจากมีความจำเป็นในการดำรงชีวิต คือเป็นอาหารที่คนเราต้องการเพื่อให้ร่างกายเจริญเติบโต รวมทั้งสร้างเสริมและซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ แต่ด้วยเหตุที่เนื้อสัตว์เป็นสินค้าเกษตรและต้องใช้งบรณส่งเป็นการเคลื่อนย้ายผลผลิตจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค ดังนั้นค่าขนส่งจึงมีความสำคัญเพราะเป็นค่าใช้จ่ายที่มีสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับต้นทุนการผลิตประเภทอื่น ๆ ที่ทำให้ราคาเนื้อสัตว์มีการเปลี่ยนแปลง เพราะต้องรวมค่าขนส่งเป็นต้นทุนในการจำหน่ายผลผลิต เป็นเหตุให้ราคาน้ำมันซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบในการขนส่งมีผลกระทบต่อต้นทุนของราคาเนื้อสัตว์ ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นแบบลอยตัว และมีการลดค่าเงินบาท โดยน้ำมันเป็นสินค้าที่ต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ ทำให้ราคาน้ำมันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นผลให้ราคาเนื้อสัตว์มีราคาสูงขึ้นเช่นเดียวกัน จึงถือเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศและการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ให้มีความสมดุลกันยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ ต้องการทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ในตลาดกรุงเทพมหานคร ตลอดจนผลกระทบที่มีต่อผู้ผลิตและผู้บริโภคอันเกิดจากความสัมพันธ์ดังกล่าว จะใช้ข้อมูลเกี่ยวกับราคาน้ำมันซึ่งแยกเป็นน้ำมันดีเซล น้ำมันเบนซินธรรมดา ไร้สารตะกั่ว น้ำมันเบนซินพิเศษ ไร้สารตะกั่วและน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทน ส่วนราคาเนื้อสัตว์จะใช้ราคาเนื้อสุกร เนื้อโค เนื้อกระบือ เนื้อไก่ รวมทั้งไข่ไก่ และไข่เป็ด โดยรวบรวมจากทั้งหน่วยงานของรัฐบาลและหน่วยงานของเอกชน จากการศึกษาปรากฏว่า ราคาน้ำมันทั้ง 4 ประเภทกับราคาเนื้อสัตว์นั้น มีความเคลื่อนไหวที่แตกต่างกัน คือความเคลื่อนไหวของราคาน้ำมันจะขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันในตลาดโลกและตลาดจอร์จทาวน์ ส่วนความเคลื่อนไหวของราคาเนื้อสัตว์จะขึ้นอยู่กับฤดูกาล และการควบคุมราคาของรัฐบาล

สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ พบว่า ก่อนการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ราคาน้ำมันทั้ง 4 ประเภทมีความสัมพันธ์กับราคาเนื้อสัตว์เพียงบางประเภท และหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ราคาเนื้อสัตว์ก็ยังคงมีความสัมพันธ์กับราคาเนื้อสัตว์ แต่มีความสัมพันธ์กันน้อยลง และมีได้เป็นปัจจัยเดียวที่ทำให้ราคาเนื้อสัตว์เปลี่ยนแปลง จากการศึกษาทำให้ทราบว่าราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์นั้นมีส่วนสัมพันธ์กับราคาเนื้อสัตว์เช่นเดียวกัน เพราะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ ก็ทำให้ราคาเนื้อสัตว์มีการเปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน

จากการศึกษาในเรื่องดังกล่าว มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันดังนี้ คือ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนให้มีการลงทุนในธุรกิจน้ำมันให้มากขึ้น ซึ่งจะ ทำให้มีการแข่งขันในด้านราคาและการให้บริการ รวมถึงความรวดเร็วในเรื่องของการแจ้งการปรับราคาน้ำมันของผู้ผลิตเมื่อราคาน้ำมันในตลาดจรสิงคโปร์มีการเปลี่ยนแปลง โดยจะเป็นการช่วยเหลือผู้บริโภคในกรณีที่ราคาน้ำมันมีการปรับลดลง และในด้านของราคาเนื้อสัตว์นั้น ควรมีการกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจและการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อควบคุมปริมาณการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ซึ่งจะสามารถลดความผันผวนในด้านราคาของเนื้อสัตว์ให้มีความแน่นอนมากยิ่งขึ้น

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
สารบัญตารางผนวก	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตการศึกษา	4
นิยามศัพท์	5
วิธีการศึกษา	5
บทที่ 2 โครงสร้างทางทฤษฎี	7
การตรวจเอกสาร	7
สมมติฐานของการศึกษา	13
รูปแบบของการวัดความสัมพันธ์	13
บทที่ 3 ราคาน้ำมันและราคาเนื้อสัตว์	16
ราคาน้ำมัน	18
ราคาเนื้อสัตว์	28
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์	39
ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันดีเซลกับราคาเนื้อสัตว์	39
ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วกับราคาเนื้อสัตว์	40

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันเบนซินพิเศษ ไร้สารตะกั่วกับราคาเนื้อสัตว์	41
ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนกับราคาเนื้อสัตว์	42
ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันทั้ง 4 ชนิด กับราคาเนื้อสัตว์	44
ข้อคิดเห็น	45
บทที่ 5 ผลกระทบจากความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ ที่มีต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค	46
แนวทางการแก้ไขปัญหา	48
บทที่ 6 สรุปลงและข้อเสนอแนะ	49
สรุป	49
ข้อเสนอแนะ	50
เอกสารอ้างอิง	51
ภาคผนวก	54
ตารางภาคผนวก	55
ผลการประมวลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	67

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การกำหนดราคาน้ำมันเบนซินพิเศษ	19
2	องค์ประกอบของโครงสร้างราคาน้ำมัน	20
3	ความเคลื่อนไหวของราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น ปี พ.ศ. 2534 - 2540	21
4	ความเคลื่อนไหวของราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปภายในประเทศ ปี พ.ศ. 2534 - 2540	22
5	ค่าการตลาดของราคาน้ำมันแต่ละชนิด	23

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ผลกระทบของราคาน้ำมันจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา	2
2	ราคาน้ำมันแต่ละชนิด ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	27
3	ราคาขายปลีกเนื้อสุกรชำแหละ ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	32
4	ราคาขายปลีกเนื้อโค ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	33
5	ราคาขายปลีกเนื้อกระบือ ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	34
6	ราคาขายปลีกไก่สดทั้งตัว ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	35
7	ราคาขายปลีกไก่สดชำแหละ ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	36
8	ราคาขายปลีกไข่เบ็ด ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	37
9	ราคาขายปลีกไข่ไก่ ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	38

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่		หน้า
1	ราคาขายปลีกเนื้อสุกรชำแหละในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	55
2	ราคาขายปลีกเนื้อโคในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	56
3	ราคาขายปลีกเนื้อกระบือในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	57
4	ราคาขายปลีกไก่สดทั้งตัวในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	58
5	ราคาขายปลีกไก่สดชำแหละในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	59
6	ราคาขายปลีกไข่เป็ดในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	60
7	ราคาขายปลีกไข่ไก่ในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	61
8	ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	62
9	ราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	63
10	ราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	64
11	ราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540	65

สารบัญตารางผนวก (ต่อ)

ตารางภาคผนวกที่

หน้า

- 12 ราคาขายปลีกวัตถุดิบอาหารสัตว์ ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือน
พฤศจิกายน พ.ศ. 2540

66

บทที่ 1

บทนำ

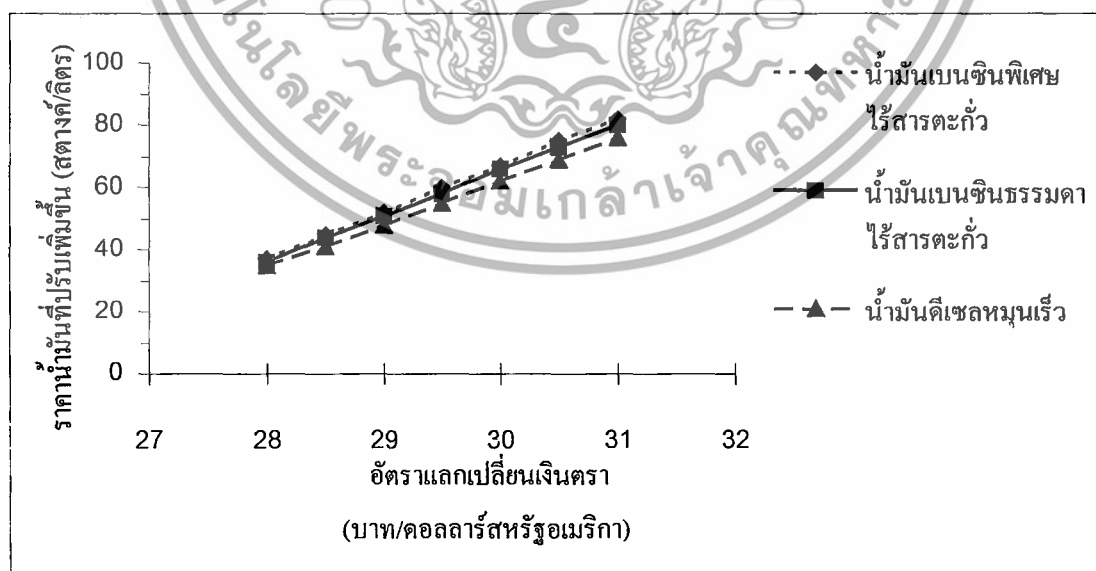
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่มีการเจริญเติบโตในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้าน การทหาร ด้านการเมือง ด้านการคลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจ ดังนั้น รัฐบาลจึงเร่ง ดำเนินการเพื่อให้ประเทศมีความมั่นคง และมีเสถียรภาพในแต่ละภาคเศรษฐกิจ ได้แก่ ภาค อุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม การไฟฟ้า การประปา การก่อสร้าง และการคมนาคม ด้วยเหตุที่ ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ดังนั้น แม้ว่าจะมีการมุ่งพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่งไรก็ตาม สินค้าในภาคเกษตรกรรมยังคงเป็นสินค้าสำคัญในการนำเงินตราเข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมากใน แต่ละปี สำหรับการผลิตสินค้าเกษตรจะใช้พื้นที่ค่อนข้างมาก และใช้ระยะเวลายาวนานในการเพาะ ปลูกจนถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิต นอกจากนี้ ยังต้องอาศัยปัจจัยฤดูกาลในการผลิต ส่วนต้นทุนของการ ผลิตสินค้าเกษตร ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการซื้อวัตถุดิบ ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าจ้างแรงงาน และค่าขนส่ง สินค้าเกษตรมักเป็นสินค้าที่มีขนาดใหญ่ มีน้ำหนักมาก อายุการเก็บรักษาสั้น และเกิดการเน่าเสียง่าย ด้วยเหตุนี้ จึงต้องมีกิจกรรมทางการตลาดที่สามารถนำผลผลิตไปสู่ตลาดเป้าหมายอย่างรวดเร็ว นั่น ก็คือ การขนส่ง

การขนส่งเป็นกระบวนการในการโยกย้ายสินค้า เพื่อนำผลผลิตไปจำหน่ายแก่ผู้บริโภค ดังนั้นการนำสินค้าเกษตรไปจำหน่ายจะต้องมีการกำหนดมูลค่าในหน่วยของเงินตราซึ่งเรียกว่า ราคา โดยราคาของสินค้าเกษตรจะหมายรวมถึงต้นทุนการผลิตทั้งหมด และค่าใช้จ่ายในการขนส่ง สินค้า จึงถือได้ว่าค่าขนส่งเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการกำหนดความแตกต่างของราคาในแต่ละ ตลาดหรือสถานที่ ในอดีตการขนส่งสินค้ามีความจำเป็นน้อยมาก เพราะระบบเศรษฐกิจเป็นแบบ แลกเปลี่ยนสินค้าซึ่งกันและกัน แต่ในปัจจุบันระบบเศรษฐกิจเจริญเติบโตและมีการติดต่อค้าขาย อย่างกว้างขวางมากขึ้น จึงต้องใช้การขนส่งเป็นสิ่งสำคัญในการเคลื่อนย้ายผลผลิตให้ทันกับ ความต้องการของผู้บริโภค การขนส่งมี 3 ทาง คือ ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ แต่สินค้าเกษตรภายใน ประเทศส่วนมากจะใช้การขนส่งทางบกโดยยานพาหนะประเภทรถปิคอัพ รถบรรทุก ซึ่งต้องอาศัย น้ำมันเป็นพลังงานสำคัญในการขับเคลื่อน ด้วยเหตุนี้ ราคาน้ำมันจึงมีอิทธิพลต่อสินค้าเกษตรใน ด้านการขนส่ง สำหรับประเทศไทยน้ำมันถือเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าอย่างยิ่ง เนื่องจากไม่มี แหล่งสำรองน้ำมันดิบเพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภคในระยะยาวได้ ปัจจุบันมีเพียงกำลัง

การผลิตน้ำมันดิบที่อยู่ในกิ่งอำเภอถนอมกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร เท่านั้น จึงทำให้ประเทศไทย ต้องมีการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศเป็นจำนวนถึง 75 เปอร์เซ็นต์ ของปริมาณการใช้น้ำมัน ทั้งหมด (นิรนาม, 2540: 2) สาเหตุดังกล่าว ทำให้ราคาน้ำมันภายในประเทศขึ้นอยู่กับสภาพ เศรษฐกิจและราคาน้ำมันในตลาดต่างประเทศ

ในปัจจุบัน พบว่าสภาพเศรษฐกิจของประเทศกำลังประสบปัญหาทางด้านเสถียรภาพ เกิด อัตรารเงินเฟ้อ และการขาดดุลการค้าเป็นจำนวนมากซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความไม่มั่นคงทางด้านการเงิน รวมถึงภาคเอกชนขาดความเชื่อมั่นในค่าเงินบาท ทำให้เกิดการเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงิน ตราเป็นแบบลอยตัว (managed float) ในวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 ดังนั้นค่าเงินบาทจะถูก กำหนดโดยกลไกตลาด และจะเคลื่อนไหวระหว่างวันตามภาวะตลาดเงินตราต่างประเทศ ซึ่งเป็น สาเหตุให้เกิดการลดค่าเงินบาทในที่สุด โดยการลดค่าเงินบาทหมายถึงการเปลี่ยนค่าเสมอภาค หรือ กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศให้ต่ำกว่าเดิม ดังนั้น จะต้องใช้เงินสกุลภายในประเทศ เป็นจำนวนมากขึ้นเมื่อนำไปเทียบกับเงินตราต่างประเทศจำนวนเดิม (วิระพล, 2540: 51) ผลจาก การลดค่าเงินดังกล่าว ทำให้สินค้านำเข้ามีราคาเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะน้ำมันที่ต้องมีการนำเข้าจาก ต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และนอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อราคาขายปลีกของน้ำมันทุก ชนิด เพราะปัญหาของต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นประกอบกับค่าเงินบาทที่ลดลงจนมีอากจะด้าราคา ขายปลีกน้ำมัน ในราคาเดิมได้ ทำให้น้ำมันมีราคาเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่ เปลี่ยนแปลงไป (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 ผลกระทบของราคาน้ำมันจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา
ที่มา: (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ, 2540)

จากภาพที่ 1 ซึ่งแสดงผลกระทบของราคาน้ำมันจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราตั้งแต่อัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทเป็น 28 บาท ต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา จะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันทั้งน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่ว น้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่ว และน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว จะมีการปรับเพิ่มขึ้นอีก 37, 36 และ 35 สตางค์ต่อลิตร ตามลำดับ และราคาน้ำมันจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็น 28.5 บาท, 29 บาท และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึง 31 บาท จากข้อมูลของราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลกระทบโดยตรงต่อผู้บริโภคในด้านของรายได้และระดับการครองชีพ ทำให้มีรายได้ลดลงที่จะนำไปใช้จ่ายในปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีวิตหรือที่เรียกว่า ปัจจัย 4 ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค โดยทุกปัจจัยมีความสำคัญเท่าเทียมกัน แต่ปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะทำให้คนเราเจริญเติบโต มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงพร้อมที่จะปฏิบัติภารกิจประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นก็คือ อาหาร

อาหารเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อร่างกาย เนื่องจากมีคุณค่าทางโภชนาการและทำให้ร่างกายมีพัฒนาการที่ถูกต้อง สำหรับประเภทของสารอาหารแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ โปรตีน คาร์โบไฮเดรต ไขมัน วิตามิน และเกลือแร่ โปรตีนนับเป็นสารอาหารที่มีความสำคัญในการเสริมสร้างและซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอของร่างกาย เนื้อสัตว์ถือเป็นอาหารชนิดหนึ่งที่ทำให้ประโยชน์ในแง่ของการให้สารอาหารโปรตีนที่สำคัญ ประกอบด้วยกรดอะมิโนที่จำเป็นอย่างครบถ้วน มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ ดังนั้น คนเราจึงนิยมบริโภคเนื้อสัตว์เพื่อให้ร่างกายเจริญเติบโต มีพลังงานที่สมบูรณ์แข็งแรง

แต่จากสภาพเศรษฐกิจข้างต้นที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนสินค้าเกษตร ในแง่ของการขนส่งซึ่งใช้น้ำมันเป็นพลังงานในการขับเคลื่อน โดยเนื้อสัตว์ก็นับว่าเป็นสินค้าเกษตรชนิดหนึ่ง ดังนั้นเนื้อสัตว์จึงมีราคาสูงขึ้นจนทำให้ผู้บริโภคลดการบริโภคเนื้อสัตว์ลง หรือไม่บริโภคเลย เพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เหตุการณ์ดังกล่าวอาจนำไปสู่ภาวะทุพโภชนาการ หรือเป็นโรคขาดสารอาหาร (malnutrition) ของประชาชนในอนาคต จากสาเหตุดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร เพราะเมื่อราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลง จะทำให้ราคาเนื้อสัตว์มีการเปลี่ยนแปลงไป พร้อมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ในตลาดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบที่มีต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค อันเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ในตลาดกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ในตลาดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ความสัมพันธ์ทางด้านราคา โครงสร้างทางด้านราคา การเคลื่อนไหวของราคาแบบไม่เจาะลึก เป็นต้น
2. ทราบถึงผลกระทบที่มีต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค อันเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ในตลาดกรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ในตลาดกรุงเทพมหานครครั้งนี้ จะเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ทางด้านราคา โครงสร้างทางด้านราคา และการเคลื่อนไหวของราคาแบบไม่เจาะลึก นอกจากนี้ยังศึกษาถึงผลกระทบที่มีต่อผู้ผลิตและผู้บริโภคอันเกิดจากความสัมพันธ์ดังกล่าว ทั้งนี้ จะใช้ข้อมูลในการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540 ของราคาขายปลีกในหมวดเนื้อสัตว์ ได้แก่ ราคาขายปลีกของสุกร โค กระบือ ไก่ รวมทั้งไข่ไก่และไข่เป็ด ส่วนน้ำมันจะใช้ราคาขายปลีกเฉลี่ยหน้าสถานีบริการน้ำมันจาก 3 บริษัท คือ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย บริษัท เอสโซ่แอสตนดาร์ด์ ประเทศไทย จำกัด และบริษัท เชลล์ ประเทศไทย จำกัด โดยจะศึกษาเฉพาะน้ำมันดีเซล น้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่ว น้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่ว และน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทน

นิยามศัพท์

ราคาน้ำมัน หมายถึง มูลค่าของน้ำมันที่แสดงออกในหน่วยของเงินตรา ซึ่งเป็นมูลค่าขายปลีกหน้าสถานีบริการน้ำมัน คือ ราคา ณ โรงกลั่น รวมกับภาษีสรรพสามิต ภาษีเทศบาล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีจากเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ภาษีจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และค่าการตลาด

ราคาเนื้อสัตว์ หมายถึง มูลค่าของเนื้อสัตว์ประเภทสุกร โค กระบือ ไก่ รวมทั้งไข่ไก่และไข่เป็ด ที่แสดงออกในหน่วยเงินตรา ซึ่งเป็นมูลค่าขายปลีกในตลาดกรุงเทพมหานคร

วิธีการศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ารวบรวมหนังสือ เอกสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ธุรกิจ รวมถึงรายงานการศึกษาและข้อมูลทางสถิติจากหน่วยงานราชการ ได้แก่ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย กรมการค้าภายใน กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ และห้องสมุดสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล นอกจากนี้ยังได้รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น บริษัทฐานเศรษฐกิจ จำกัด เป็นต้น

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษารั้งนี้ เป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์โดย การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ (statistic analysis) ที่เรียกว่า สหสัมพันธ์ หรือ correlation แบบ Spearman Rank-Order Correlation Coefficient เรียกว่า สหสัมพันธ์เชิง

อันดับที่ และใช้สัญลักษณ์ ρ (rho) ซึ่งจะใช้อัตราทางสถิติที่รวบรวมได้จากหน่วยงานราชการ มาประกอบการคำนวณ และการอธิบาย โดยการวิเคราะห์จะใช้โปรแกรม SPSS version 7.5 for Windows95 และจะแยกการคำนวณเป็น 2 ครั้ง คือ ส่วนแรกจะเป็นการหาความสัมพันธ์ของราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ก่อนการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นแบบลอยตัว และมีการลดค่าเงินบาท ส่วนที่สองจะเป็นการหาความสัมพันธ์ของราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นแบบลอยตัว และมีการลดค่าเงินบาท นอกจากนี้จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive analysis) ในการอธิบายให้ทราบถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว รวมถึงผลกระทบที่มีต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยจะพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมภายนอกประกอบ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ การเมือง การลดค่าเงินบาท เป็นต้น

บทที่ 2

โครงร่างทางทฤษฎี

การตรวจเอกสาร

วิเชียร เกตุสิงห์ (2524) ได้รวบรวมวิธีการทางสถิติต่าง ๆ ที่จะช่วยในการวิจัย ในอันที่จะใช้คำนวณหรือวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งทางด้านสังคมศาสตร์ ด้านพฤติกรรมศาสตร์ และการศึกษาในด้านอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลตามที่ต้องการ โดยกล่าวถึงการกระจายทางสถิติของข้อมูลแบบต่าง ๆ เช่น การกระจายแบบโค้งปกติ การกระจายแบบไค-สแควร์ การกระจายแบบเอฟ การกระจายแบบที่เป็นต้น การวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหนึ่งกับอีกตัวแปรหนึ่ง หรือที่เรียกว่า correlation โดย การวัดความสัมพันธ์ดังกล่าวมีหลายแบบขึ้นอยู่กับลักษณะของตัวแปร หรือระดับของการวัดในตัวแปรนั้น การที่จะสรุปว่าตัวแปรคู่ใดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ทราบได้จากการทดสอบนัยสำคัญ (test of significance) ส่วนความสัมพันธ์จะมากหรือน้อยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (coefficient of correlation) นอกจากนี้ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ความแปรปรวนซึ่งเป็นวิธีการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (mean) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยกล่าวถึงเฉพาะวิธีที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนเพียง 2 วิธี คือ การวิเคราะห์แบบทางเดียว (one-way classification) กับ การวิเคราะห์แบบสองทาง (two-way classification) และยังได้รวบรวมการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องเชื่อถือได้ และมีคุณภาพ ซึ่งจะทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหรือผลการวิจัยมีความถูกต้องแม่นยำ ส่วนมากเครื่องมือดังกล่าวนี้จะเป็นแบบทดสอบ หรือแบบสอบถาม เพราะมีความเที่ยงตรง สามารถจำแนกข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธนาคารกสิกรไทย (2525) กล่าวว่า น้ำมันเป็นทรัพยากรที่มีค่าต่อสังคมโลกในยุคปัจจุบัน เพราะการดำเนินธุรกิจทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของทุกประเทศต้องใช้น้ำมันเป็นต้นกำเนิดพลังงาน โดยแหล่งที่มาและแหล่งสะสมพลังงานประเภทน้ำมันจะมีอยู่ในกลุ่มสมาชิกโอเปค 13 ประเทศ หรือกลุ่มประเทศสมาชิกในรูป “องค์การประเทศผู้ส่งออกน้ำมันเป็น

สินค้าออก” (Organization of Petroleum Exporting Countries : OPEC) ซึ่งกำหนดนโยบายการผลิตและการตั้งราคาจำหน่ายน้ำมันดิบในตลาดโลก ด้วยเหตุนี้กลุ่มประเทศสมาชิกโอเปคจึงใช้น้ำมันเป็นอาวุธเศรษฐกิจและการเมือง ทำให้เกิดวิกฤตการณ์น้ำมันขึ้น 2 ครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2513-2523 ซึ่งถือเป็นเครื่องชี้ถึงผลสำเร็จของกลุ่มผู้ผลิตน้ำมันเป็นสินค้าออกได้อย่างชัดเจน เพราะราคาน้ำมันดิบมีแนวโน้มสูงขึ้น เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วและกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา เช่น ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวลง และบางประเทศอยู่ในสภาวะเศรษฐกิจถดถอย ประสบปัญหาเงินเฟ้อในอัตราที่รุนแรง รวมทั้งเพิ่มภาระรายจ่ายค่าน้ำมันนำเข้าเป็นจำนวนมาก ผลกระทบจากการสูงขึ้นของราคาน้ำมันโลก ทำให้กลุ่มประเทศผู้ใช้น้ำมันพยายามที่จะลดการใช้ น้ำมันและพลังงานโดยส่วนรวมของประเทศลง และดำเนินนโยบายอนุรักษ์ทรัพยากรพลังงาน ตลอดจนการเร่งดำเนินนโยบายสำรวจ ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาแหล่งทรัพยากรพลังงานอย่างกว้างขวาง โดยเน้นหนักในเรื่องพลังงานทดแทนน้ำมัน ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน พลังงานนิวเคลียร์ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานความร้อนใต้พิภพ พลังงานชีวมวล ฯลฯ แต่การผลิตพลังงานทดแทนต้องใช้งบลงทุนค่อนข้างสูง จึงมีความจำเป็นต้องใช้น้ำมันเป็นต้นกำเนิดพลังงานที่สำคัญของโลก ดังนั้นประเทศผู้ใช้น้ำมันจึงต้องแสวงหาแหล่งสำรองน้ำมันดิบควบคู่ไปกับการวิจัย และพัฒนาแหล่งพลังงานทดแทนที่มีอยู่แล้วในประเทศของตนเอง เพื่อรองรับสถานการณ์พลังงานของโลก ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

อภิสิทธิ์ อิศริยานุกูล (2526) กล่าวว่า ในระบบเศรษฐกิจแบบเสรี การตัดสินใจในด้านการผลิต และการจำหน่ายต้องประสบกับปัญหาเศรษฐกิจพื้นฐาน (basic economic problem) 3 ประการ คือ ประการแรก ควรจะผลิตสินค้าและบริการอะไร ปริมาณเท่าไร ประการที่สอง ควรจะใช้ปัจจัยการผลิตอย่างไร และประการที่สาม ควรผลิตสินค้าเพื่อใคร ปัญหาพื้นฐานนี้มีความสำคัญมากเนื่องจากมีทรัพยากรและมาตรฐานในการครองชีพอยู่ในขอบเขตจำกัด ดังนั้นจึงต้องดำเนินการแก้ปัญหาโดยใช้ระบบราคาและตลาด ซึ่งหมายถึงมูลค่าของสินค้าหรือบริการที่แสดงออกมาในรูปของเงินตรา มีหน้าที่ดังนี้คือ เป็นตัวกำหนดระดับอุปสงค์ของสินค้า เป็นตัวช่วยกำหนดแผนการผลิต และเป็นเครื่องมือสำคัญที่รัฐบาลใช้ในการวางแผนและดำเนินนโยบาย เช่น การกำหนดระดับราคาสินค้า การค้าระหว่างประเทศ การควบคุมเงินตราเข้าออกจากประเทศ รวมถึงการกำหนดนโยบาย

การเกษตร ซึ่งเป็นกรยกกระตบรายได้ของภาคเกษตรกรรม ซึ่งสินค้าในภาคเกษตรกรรมประกอบด้วยพืชอาหาร พืชน้ำมัน พืชเส้นใย ผลิตภัณฑ์จากปศุสัตว์ ปลา และ สัตว์น้ำ ดังนั้น การผลิตจึงต้องอาศัยพื้นที่ค่อนข้างมากและจะต้องอาศัยฤดูกาลในการผลิต สินค้าเกษตรส่วนมากมีขนาดใหญ่ มีน้ำหนักมาก และเน่าเสียง่าย จึงต้องใช้กิจกรรมทางการตลาดมาก มีค่าใช้จ่ายการตลาดสูง ส่วนด้านการตลาดจะเป็นตลาดแข่งขันอย่างสมบูรณ์ อุปสงค์และอุปทานมีความยืดหยุ่นน้อย ราคาจะมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย และมีช่วงการเปลี่ยนแปลงมากในแต่ละสถานที่หรือตลาดต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากค่าใช้จ่ายในการโยกย้ายสินค้าระหว่างตลาดประกอบด้วย ค่าขนส่งสินค้าขึ้นลง และค่าขนส่งโดยขึ้นอยู่กับระยะทางที่ส่งสินค้า

คัมภีร์ กอริระกุล (2527) กล่าวถึงเนื้อสัตว์ว่าเป็นผลผลิตหลักที่สำคัญที่ได้จากสัตว์ โดยเป็นแหล่งของอาหาร โปรตีนที่สำคัญและมีคุณภาพสูงที่สุดเมื่อเทียบกับอาหารอย่างอื่น ยกเว้นโปรตีนในนม โดยให้ความหมายของเนื้อสัตว์ว่าหมายถึงเนื้อเยื่อต่าง ๆ จากสัตว์ทั้งในรูปของเนื้อสด ผลิตภัณฑ์หรือการแปรรูปต่าง ๆ ที่ใช้เนื้อเยื่อเหล่านี้เป็นส่วนประกอบหลัก เนื้อสัตว์แบ่งออกเป็น 4 ประเภทตามแหล่งที่มาคือ เนื้อแดง (red meat) เนื้อสัตว์ปีก (poultry meat) เนื้อสัตว์ป่า (game meat) และเนื้อสัตว์น้ำ (aquatic meat) กล้ามเนื้อต่าง ๆ ที่อยู่ในร่างกายของสัตว์ ได้แก่ กล้ามเนื้อเรียบ กล้ามเนื้อโครงร่าง และกล้ามเนื้อหัวใจ ส่วนองค์ประกอบทางเคมีของเนื้อสัตว์ประกอบด้วยโปรตีน ไขมัน คาร์โบไฮเดรต น้ำ แร่ธาตุและวิตามิน โดยวิตามินที่มีความสำคัญและพบได้มากในเนื้อสัตว์คือวิตามินบีรวม สำหรับการเสื่อมเสียของอาหารมีสาเหตุอยู่ 3 ประการ คือ การเปลี่ยนแปลงทางจุลินทรีย์ การเปลี่ยนแปลงทางเคมี และการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ซึ่งเนื้อสัตว์ที่เกิดการเน่าเสียมักมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงทางจุลินทรีย์ เช่น แบคทีเรียต่าง ๆ เชื้อรา ยีสต์ โดยส่วนมากจะมีการปนเปื้อนมาในระหว่างกระบวนการฆ่าสัตว์ อย่างไรก็ตาม การจัดการสุขาภิบาลที่ดีภายในโรงฆ่าสัตว์จะสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ดังนั้นการถนอมรักษาเนื้อสัตว์จึงต้องใช้การถนอมรักษาโดยใช้อุณหภูมิต่ำ เพื่อยับยั้งการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ หรือการใช้อุณหภูมิสูงเพื่อทำลายจุลินทรีย์ หรือการลดปริมาณน้ำภายในเนื้อสัตว์ลง เช่น การตากแห้ง และวิธีสุดท้ายคือการถนอมรักษาโดยใช้สารเคมี ได้แก่ เกลือแกง เกลือไนเตรต หรือไนไตรต์ น้ำตาล เครื่องเทศต่าง ๆ เช่น การทำเนื้อเค็ม เป็นต้น

ธนาคารทหารไทย (2534) กล่าวว่า ในช่วง 6 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2534 เศรษฐกิจไทยขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลง ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากภาวะสงครามในอ่าวเปอร์เซีย ทำให้ราคาน้ำมันมีแนวโน้มสูงขึ้น นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อภาวะการลงทุน การส่งออก และการบริโภค โดยทั่วไปให้เกิดการชะลอตัวลงเช่นกัน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวประกอบกับภาวะการผลิตในภาคเกษตรกรรมที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับความแห้งแล้งและราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลกที่มีแนวโน้มต่ำลงส่งผลให้รายได้ของเกษตรกรลดน้อยลง ส่วนในด้านของการปศุสัตว์ พบว่าผลผลิตมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เพราะเกิดภัยธรรมชาติ และโรคระบาดในช่วงปีที่ผ่านมา พร้อมกันนั้นได้เกิดพายุไต้ฝุ่นทำให้เกิดน้ำท่วม เป็นผลให้สัตว์เลี้ยงตายเป็นจำนวนมาก ปริมาณพ่อพันธุ์หรือแม่พันธุ์ลดลง ดังนั้นจำนวนลูกไก่และลูกสุกรจึงลดลงเช่นกัน โดยที่ไม่สามารถจะเพิ่มปริมาณได้ในระยะเวลาอันรวดเร็วเนื่องจากการเลี้ยงนั้นต้องใช้ระยะเวลาประมาณ 4-5 เดือน จึงจะนำผลผลิตออกจำหน่ายได้ ประกอบกับต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น โดยเฉพาะวัตถุดิบอาหารสัตว์ เนื่องจากการเพิ่มค่าธรรมเนียมนิเศษของกากถั่วเหลืองจากตันละ 1,472 บาท เป็น 1,730 บาท ส่งผลกระทบต่อการใช้สุกรที่มีจำนวนลดลง ในด้านราคาสินค้าปศุสัตว์มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยราคาไก่เนื้อและสุกรที่เกษตรกรจำหน่ายได้ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2534 มีราคาเฉลี่ยโลกรั่มละ 32.50 บาท ในขณะที่ช่วงเดือนมิถุนายนในปี พ.ศ. 2533 มีราคาเฉลี่ยโลกรั่มละ 26 บาท สาเหตุที่ราคาสูงขึ้นเนื่องจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นและผลผลิตสุกรที่มีแนวโน้มลดลง โดยจะเห็นว่าระดับความต้องการบริโภคอยู่ในปริมาณเท่าเดิม ส่วนน้ำมันนั้นในด้านภาวะการผลิต การนำเข้า และการจำหน่ายน้ำมันภายในประเทศมีการขยายตัวโดยเฉพาะทางด้านการผลิตในช่วง 5 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2534 มีปริมาณ 5,697 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2533 ร้อยละ 13.7 ซึ่งผลิตได้จากโรงกลั่นน้ำมันบางจาก โรงกลั่นน้ำมันไทยออยล์ และโรงกลั่นน้ำมันเอสโซ่ เฉลี่ยวันละประมาณ 40 ล้านลิตร ทั้งนี้จะผลิตน้ำมัน 3 ประเภท คือ น้ำมันเบนซินธรรมดา น้ำมันเบนซินพิเศษ และน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว อย่างไรก็ตาม ปริมาณน้ำมันที่ผลิตในแต่ละวันนั้นไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศ จึงต้องมีการนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปจากต่างประเทศเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2538) กล่าวถึงภาวะเศรษฐกิจไทยในช่วง 6 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2538 โดยมีการเติบโตในอัตราสูงขึ้น ส่วนมากจะเป็นธุรกิจด้านการส่งออก และการลงทุนจาก

ภาคเอกชน เป็นผลมาจากความสามารถในการขยายตลาดสินค้าในประเทศแถบเอเชีย-แปซิฟิก และค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคของภาคเอกชนและภาครัฐบาลที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มรายได้ในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ดังนั้นเมื่อมีค่าใช้จ่ายมากขึ้นจะส่งผลให้ภาคการผลิตมีการปรับตัวทั้งในภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม ดังนั้นภาคเศรษฐกิจโดยรวมจึงมีการขยายตัวสูงขึ้นในด้านการใช้จ่ายและการผลิต ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นทำให้อัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับสูง เกิดจากระดับราคาสินค้าสูงขึ้นตามภาวะตลาดโลกและอากาศที่ร้อนจัด ส่งผลให้ผลผลิตประเภทพืชผักและสุกรมีปริมาณลดลงและไม่เพียงพอต่อความต้องการ รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการผลิต เช่น ราคาน้ำมันและวัตถุดิบอื่น ๆ สำหรับการผลิตสุกรมีปริมาณลดลงเนื่องจากการระบาดของโรคอหิวาต์สุกรในช่วงหลายปีที่ผ่านมา แต่สำหรับผลผลิตไก่เนื้อ ไก่เนื้อ และไข่ไก่มีปริมาณเพิ่มขึ้นตามภาวะตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

นิรนาม (2540ข) กล่าวว่ากระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยได้แถลงการณ์เรื่องการปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเงินตรา โดยได้กล่าวถึงการกำหนดค่าเงินบาทเทียบกับกลุ่มสกุลเงินของประเทศคู่ค้า ซึ่งทุนรัถยาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราได้ประกาศอัตรากลางระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ทำให้เงินบาทเป็นสกุลเงินที่มีเสถียรภาพ ช่วยเอื้ออำนวยให้การค้าและการลงทุนขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ. 2538 เศรษฐกิจไทยเริ่มมีปัญหาด้านเสถียรภาพอัตราเงินเฟ้อ การขาดดุลบัญชีเดินสะพัด ภาวะการส่งออกที่ตกต่ำ อัตราดอกเบี้ยในประเทศอยู่ในระดับสูง รวมถึงการที่สถาบันการเงินประสบปัญหาหนี้เสียและต้นทุนทางการเงินสูงขึ้น ทำให้เกิดข้อจำกัดในการขยายตัวของสินเชื่อ และการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน จึงเกิดการเก็งกำไรในค่าเงินบาท ประกอบกับภายในประเทศมีการวิพากษ์วิจารณ์ถึงการลดค่าเงินบาทและนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนเป็นเหตุให้ธุรกิจเอกชนขาดความเชื่อมั่นในค่าเงินบาท จากสถานการณ์และเหตุการณ์ดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 ประเทศไทยจึงใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว (managed float) ซึ่งค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินตราสกุลต่าง ๆ จะถูกกำหนดโดยกลไกตลาดตามอุปสงค์และอุปทานของตลาดเงินตราในประเทศและต่างประเทศ สามารถเปลี่ยนแปลงขึ้นลงได้ตามปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ในระยะแรกจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาระหนี้สิน

ต่างประเทศและระดับราคาสินค้า ทั้งนี้จะยังมีผลต่อเนื่องถึงการขยายตัวของเศรษฐกิจด้วย แต่ในระยะยาวเศรษฐกิจจะสามารถปรับตัวเข้าสู่ระดับที่มีเสถียรภาพมากขึ้น นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราจะต้องคำนึงถึงความสามารถของระบบการเงินไทยในการจัดการกับระบบลอยตัว ผลกระทบต่อการส่งออก ความเสี่ยงในการบริหารต้นทุนการผลิต และการจัดการด้านการตลาด โดยรัฐบาลต้องควบคุมอัตราเงินเฟ้อ และควบคุมสินค้านำเข้าให้ขึ้นราคา ประกอบกับการลดงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล ควบคุมราคาพลังงาน และสินค้าที่มีความจำเป็นในการครองชีพขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝากให้เพียงพอกับความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่จะมาลงทุนในประเทศไทย

นิรนาม (2540ค) ได้กล่าวถึงกรณีของค่าเงินบาทที่มีแนวโน้มแข็งขึ้นจะส่งผลให้ราคาน้ำมันมีแนวโน้มปรับตัวลดลง โดยถือเป็นการแบ่งเบาภาระผู้บริโภค ซึ่งการปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย ได้ประกาศลดราคาน้ำมันลง การปรับราคาดังกล่าวนี้จะทำให้บริษัทน้ำมันรายอื่นปรับราคาน้ำมันลดลงตามมา เพราะต้องการรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดเอาไว้ ด้วยเหตุนี้การปรับลดราคาน้ำมันลง ทำให้การปีโตรเลียมแห่งประเทศไทยต้องแบกรับภาระในส่วนของต้นทุนการผลิตค่อนข้างมาก ทำให้รายได้ลดลง ส่งผลให้เงินที่ต้องนำส่งให้รัฐบาลเมื่อสิ้นปีลดลงตามไปด้วย ทั้งนี้มีการคาดการณ์ไว้ว่า ถ้าค่าเงินบาทแข็งขึ้นก็จะปรับราคาน้ำมันลงมากขึ้น เพราะจากการคำนวณของค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลงทุก ๆ 1 บาท จะทำให้ต้นทุนของราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น 15 สตางค์ต่อลิตร ซึ่งหากค่าเงินบาทแข็งขึ้นทุก ๆ 1 บาทก็จะทำให้การปรับราคาน้ำมันลดลงลิตรละ 15 สตางค์ด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม การปีโตรเลียมแห่งประเทศไทยไม่สามารถปรับราคาน้ำมันได้ทันที เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลที่มีให้เอาเปรียบผู้บริโภคมากเกินไป สำหรับการรับร่างรัฐธรรมนูญทำให้มีแนวโน้มว่าค่าเงินบาทจะแข็งขึ้น แต่ปัจจัยเกี่ยวกับการประกาศลดการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศไทย และระบบการเมืองที่ไม่มั่นคงจะส่งผลให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงมากขึ้น

วีระพล สุวรรณันต์ (2540) ได้เสนอบทความ “จุดอยู่รอดของไทยภายใต้ภาวะเศรษฐกิจหลังเงินบาทลอยตัว” โดยกล่าวถึงการปล่อยค่าเงินบาทลอยตัวว่า ในวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนระบบลอยตัวแบบควบคุมได้ (managed float rate) ซึ่งมีสาเหตุเบื้องต้นมาจากระบบการค้าอย่างเสรี ต่อมาคือการค้าที่ตลาดหุ้นทรุด ทำให้ผู้เล่นหุ้น

ล้มละลาย และสถาบันการเงินมีหนี้เสีย งบประมาณของรัฐบาลขาดดุล ประเทศมีทุนสำรองลดลง เนื่องจากการพุงค่าเงินบาทมีให้อ่อนตัว การสั่งปิดสถาบันการเงิน การขึ้นภาษีมูลค่าเพิ่ม และการปล่อยให้เงินบาทลอยตัวโดยไม่มีมาตรการรองรับ จึงทำให้เกิดผลกระทบต่อสินค้านำเข้าประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะน้ำมันซึ่งมีราคาสูงมากขึ้น สาเหตุดังกล่าวนี้ส่งผลให้ทั้งสินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรมมีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้องใช้น้ำมันเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการขนส่งสินค้า และการผลิตในด้านอื่น ๆ

สมมติฐานของการศึกษา

ถ้าราคาน้ำมันมีความสัมพันธ์กับราคาเนื้อสัตว์ ดังนั้น เมื่อราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลง จะทำให้ราคาเนื้อสัตว์มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกัน คือ เมื่อน้ำมันมีราคาสูงขึ้น ราคาเนื้อสัตว์ก็จะมีราคาเพิ่มขึ้น และเมื่อราคาน้ำมันมีราคาต่ำลง ราคาเนื้อสัตว์ก็จะมีราคาลดลงเช่นเดียวกัน

รูปแบบของการวัดความสัมพันธ์

แนวความคิด

สำหรับแนวความคิดของความสัมพันธ์ในทางสถิติจะยึดหลักความจริงทางวิทยาศาสตร์ที่ว่าปรากฏการณ์ใด ๆ ในโลกนี้ไม่ได้เกิดขึ้นมาโดยไม่มีสาเหตุ ส่วนมากจะต้องมีเหตุการณ์อื่นที่อาจรับรู้ได้หรือไม่สามารถรับรู้ได้ถึงสิ่งที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์นั้น ๆ หรือกล่าวได้ว่า จะต้องเป็นตัวแปรอื่นเกี่ยวข้องซึ่งอาจมีมากหรือน้อยต่างกัน เรียกว่าเป็น “หลักของการเกิดร่วมกัน” (principle of contingency) ซึ่งหลักนี้ก็กล่าวไว้ว่าวิทยาศาสตร์ทั้งหลายจะสร้างขบวนการขึ้นเพื่อความมุ่งหมายใหญ่ ๆ สามประการ คือ

1. เพื่อบอกลักษณะของตัวแปรที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับปรากฏการณ์นั้น ๆ
2. เพื่อดูรูปแบบของความสัมพันธ์ (pattern of association)
3. เพื่อดูความหนัก-เบา (degree) ของความสัมพันธ์ว่าจะสูงหรือต่ำเพียงใด

การวัดความสัมพันธ์จึงต้องพิจารณาถึงปัจจัย 3 ประการ คือ

1. ธรรมชาติของการวัด จะเป็นการพิจารณาว่าการวัดนั้นอยู่ในระดับใด

2. จำนวนตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

3. รูปแบบของความสัมพันธ์ เช่น เป็นความสัมพันธ์แบบเส้นตรง เส้นโค้ง หรือแบบ 2×2 เป็นต้น

การที่จะตัดสินใจว่าตัวแปรตัวใดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่นั้น จะพิจารณาจากหลักการต่อไปนี้ คือ

1. หลักของการเกิดร่วมกัน (principle of joint occurrence) ที่ว่า “ถ้าปรากฏการณ์บางอย่างเกิดขึ้นด้วยกันเสมอ ๆ หรือบ่อย ๆ ส่วนมากจะถือว่าปรากฏการณ์นั้นมีความสัมพันธ์กัน”

2. หลักการแปรผันร่วมกัน (principle of co-variation) ที่ว่า “ถ้าปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรหนึ่ง ก็มักจะมีการเปลี่ยนแปลงในอีกตัวแปรหนึ่ง ถ้าปรากฏการณ์ใดมีการเปลี่ยนแปลงควบคู่ขนานกันไป ก็จะต้องตัดสินใจว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน”

การวัดความสัมพันธ์โดยวิธีทางสถิติมีอยู่หลายแบบ ขึ้นอยู่กับลักษณะของตัวแปร หรือระดับของการวัดในตัวแปรนั้น แต่การที่จะสรุปว่าตัวแปรคู่ใดมีความสัมพันธ์กันจริงหรือไม่ จะต้องมีการทดสอบนัยสำคัญ (test of significance) ส่วนความสัมพันธ์จะสูงหรือต่ำ ให้พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ว่ามีค่ามากน้อยเพียงใด และการแปรผลจะแปรไปในรูปของความสอดคล้องหรือการไปด้วยกัน ไม่สามารถบอกในรูปของเหตุและผลได้

การวัดความสัมพันธ์ทางสถิติมีทั้งหมด 10 แบบ ดังนี้

1. Yule's Coefficient (Q)
2. Phi Coefficient (Φ)
3. Tetrachoric Correlation Coefficient (r_t)
4. Biserial Correlation Coefficient (r_{bis})
5. Point biserial Correlation Coefficient (r_{pbis})
6. Pearson Product Moment Correlation Coefficient (r)
7. Spearman Rank-Order Correlation Coefficient (ρ)
8. Kendall's Tau Correlation Between Rank (τ)
9. Kendall's Coefficient of Concordance (W)
10. Partial Correlation ($r_{ij.k \dots}$)

ลักษณะของรูปแบบความสัมพันธ์ที่ใช้ในการศึกษา

ในการวัดความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์จะใช้การวัดความสัมพันธ์แบบ Spearman Rank-Order เนื่องจากเป็นวิธีการหาสหสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับข้อมูลแบบเรียงลำดับหรือในกรณีที่ข้อมูลมีจำนวนน้อยกว่า 30 จำนวน ดังนั้น วิธีการหาสหสัมพันธ์ที่เหมาะสม คือ สหสัมพันธ์เชิงอันดับที่ (Rank Correlation) ใช้สัญลักษณ์ ρ (rho) โดยใช้สูตรคำนวณดังต่อไปนี้

$$\rho = 1 - \frac{6 \sum D^2}{N(N^2 - 1)}$$

เมื่อ N = จำนวนข้อมูล

D = ผลต่างของอันดับที่ของข้อมูลแต่ละคู่

บทที่ 3

ราคาน้ำมันและราคาเนื้อสัตว์

ความหมายของราคา

ราคา หมายถึง มูลค่าที่แสดงออกเป็นหน่วยของเงินตรา (a price is a value expressed in terms of unit of money)

ราคา หมายถึง มูลค่าแห่งการแลกเปลี่ยนของสินค้าชนิดหนึ่ง ๆ ที่แสดงออกเป็นเงินตรา (price means the exchange value of a goods expressed in money)

บทบาทของราคา

ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีจะเป็นระบบที่เข้าของปัจจัยการผลิตต่าง ๆ เช่น ที่ดิน แรงงาน และทุน มีความเป็นอิสระที่จะเข้าร่วมในการผลิตสินค้า หรืออาจจะขายบริการจากปัจจัยการผลิตให้แก่ผู้ผลิตรายอื่นที่จะเข้ามาดำเนินการผลิตสินค้าเพื่อขาย ผู้ที่ใช้ปัจจัยการผลิตต้องเสียค่าใช้จ่ายในการใช้ปัจจัยการผลิต และมีอิสระที่จะซื้อผลผลิตต่าง ๆ ที่มีการเสนอขาย ดังนั้นราคาจึงมีบทบาทหลายประการ ได้แก่

1. กำหนดชนิดของสินค้าที่จะทำการผลิต การผลิตสินค้าชนิดใดขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค จะต้องมียี่ห้อที่ช่วยชี้ให้ผู้ผลิตเห็นความต้องการของผู้บริโภคซึ่งในระบบเศรษฐกิจที่ใช้เงินเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ราคาจะเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการของผู้บริโภคโดยจะแสดงความต้องการด้วยการซื้อสินค้าชนิดนั้น ๆ ในปริมาณค่อนข้างมาก ทำให้ผู้ผลิตทราบความต้องการของผู้บริโภคจากการเคลื่อนไหวของปริมาณสินค้าคงเหลือในตลาด และการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าชนิดนั้น ๆ จะเห็นได้ว่าปริมาณการซื้อของผู้บริโภคแต่ละรายจะถูกจำกัดด้วยปริมาณเงินที่มีอยู่ ดังนั้น อิทธิพลของผู้บริโภคต่อการผลิตจะถูกจำกัดด้วยฐานะทางการเงินของผู้บริโภค

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในการที่ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าชนิดหนึ่งเพิ่มขึ้น จนทำให้ราคาสินค้าชนิดนั้นเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับราคาสินค้าชนิดอื่น นอกจากจะเป็นการจูงใจให้ผู้ผลิตขยายการผลิตสินค้าชนิดนั้นเพิ่มขึ้นแล้ว ยังเป็นการจูงใจผู้บริโภคให้ลดอัตราการซื้อสินค้าชนิดดังกล่าวนี้ลงและ

กลับไปบริโภคสินค้าชนิดอื่นที่คล้ายคลึงกัน เช่น การที่ราคาเนื้อสุกรเพิ่มขึ้น ผู้บริโภคก็หันไปจะบริโภคเนื้อไก่ที่มีราคาต่ำกว่าแทน เป็นต้น

2. บทบาทในการจัดสรรทรัพยากร ขบวนการผลิตเป็นการจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตในอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยในแต่ละอุตสาหกรรมจะมีการจัดสรรทรัพยากรไปยังหน่วยธุรกิจต่าง ๆ และแต่ละหน่วยธุรกิจก็จะมีการจัดสรรทรัพยากรไปยังโรงงานต่าง ๆ ถ้าผลผลิตของอุตสาหกรรมชนิดหนึ่ง มีผู้บริโภคต้องการมากจนทำให้ราคาสูงเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนการผลิต ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมชนิดนี้จะสามารถซื้อทรัพยากรในการผลิตด้วยราคาที่สูงได้ ดังนั้น จึงได้เปรียบคู่แข่งอื่นในการซื้อวัตถุดิบในการผลิต

การจัดสรรทรัพยากรการผลิตระหว่างหน่วยธุรกิจในอุตสาหกรรมหนึ่ง ๆ ต้องอาศัยกลไกด้านราคาเป็นสำคัญ กล่าวคือหน่วยธุรกิจที่มีประสิทธิภาพมากกว่าซึ่งสามารถผลิตสินค้าได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่าจะได้เปรียบหน่วยธุรกิจอื่น เพราะสามารถจำหน่ายผลผลิตด้วยราคาที่ต่ำกว่า หรือสามารถซื้อทรัพยากรในการผลิตด้วยราคาที่สูงกว่า อาจเป็นสาเหตุให้หน่วยธุรกิจอื่นต้องเลิกการผลิตไปเนื่องจากไม่สามารถซื้อทรัพยากรการผลิตได้

3. จัดสรรผลตอบแทนจากการจำหน่ายผลผลิต เป็นที่ทราบกันว่าเจ้าของปัจจัยการผลิตอาจใช้ปัจจัยดังกล่าวในการผลิตสินค้าเอง หรืออาจจำหน่ายแก่ผู้ผลิตรายอื่น โดยมีระบบราคาเป็นสื่อที่ชี้ให้เห็นว่า ควรใช้ปัจจัยการผลิตไปในทางใด และจะพบว่ารายได้จากการจำหน่ายผลผลิตจะมีการจัดสรรให้แก่เจ้าของปัจจัยการผลิตด้วย โดยมีราคาที่เกิดขึ้นจากการใช้ปัจจัยการผลิตเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดสรรราคาหรือค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ซึ่งมีชื่อเรียกต่างกันไป คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากบริการของแรงงาน เรียกว่า ค่าจ้าง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้ที่ดิน เรียกว่าค่าเช่า ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้ทุนเรียกว่าดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการเรียกว่ากำไร เป็นต้น

4. จำกัดการบริโภค เนื่องจากสินค้าและบริการมีปริมาณจำกัด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะไม่สามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้ทั้งหมด ดังนั้นจึงต้องมีเครื่องมือที่จะใช้ในการจำกัดความต้องการบริโภคให้สอดคล้องกับปริมาณของสินค้าและบริการที่มี ซึ่งในระบบเศรษฐกิจแบบเสรีที่ใช้เงินเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนนี้ ถ้าสินค้าใดมีจำนวนน้อย แต่ความต้องการมีมาก ราคาจะสูงขึ้นจนทำให้ผู้บริโภคจำนวนหนึ่งไม่สามารถซื้อสินค้านั้นได้ หรือถูกจำกัดการบริโภคด้วยราคา สินค้าใดมีราคาสูงมาก การบริโภคจะถูกจำกัดมากเช่นเดียวกัน

5. เกิดความก้าวหน้าในการผลิต ตามปกติจะเห็นว่าผู้ผลิตจะพยายามปรับปรุงคุณภาพสินค้าและพยายามที่จะผลิตสินค้าใหม่ ๆ ออกสู่ตลาด เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคอยู่เสมอ ดังนั้นผู้ผลิตจึงมีการสำรวจตลาดเพื่อศึกษาความต้องการของผู้บริโภค และถ้าสินค้าที่

ปรับปรุงหรือทำการผลิตขึ้นใหม่นั้น สามารถทำกำไรได้ดี ผู้ผลิตก็จะปรับปรุงและสร้างเทคนิคการผลิตใหม่ ๆ ขึ้นมา

ราคาน้ำมัน

โครงสร้างระบบราคาน้ำมัน

ในอดีตจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลได้มีการเปลี่ยนแปลงแนวทางการกำหนดราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะของโลกที่เปลี่ยนไป ดังนี้

1. ในอดีตจนถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2534 รัฐบาลได้ใช้ระบบควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมาโดยตลอด

2. ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2534 เป็นต้นมา รัฐบาลได้ใช้ระบบราคาน้ำมันลอยตัวสำหรับน้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล น้ำมันก๊าด น้ำมันเตา ยางมะตอย และก๊าซปิโตรเลียมเหลว ที่ใช้ในยานพาหนะซึ่งเป็นระบบการค้าเสรี สะท้อนให้เห็นถึงต้นทุนที่แท้จริงเพื่อให้สามารถแข่งขันในด้านการส่งออกกับต่างประเทศได้ แต่เนื่องจากรัฐบาลได้ควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมาเป็นเวลานาน การปล่อยเสรีในทันทีจะเป็นการทำให้ผู้บริโภค โรงกลั่นน้ำมัน และผู้ค้าน้ำมันต้องปรับตัวโดยเร็วซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาและความยุ่งยาก ดังนั้นจึงได้ใช้วิธีที่ทำให้บุคคลเหล่านี้มีเวลาเตรียมตัวโดยใช้วิธีปล่อยราคาน้ำมันระบบกึ่งลอยตัว เมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเคยชินกับการเปลี่ยนแปลงราคาขายส่งบ่อย ๆ จากนั้นจะใช้ระบบลอยตัวอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นระบบที่อยู่ในปัจจุบัน

ระบบราคาน้ำมันก่อนลอยตัว

1. ระบบควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิง คือ การกำหนดราคาน้ำมันในประเทศโดยมีกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นหัวใจสำคัญที่เป็นตัวแปรเพิ่มลดเพื่อมิให้ราคาขายปลีกเปลี่ยนแปลง เมื่อราคาน้ำมันดิบ น้ำมันสำเร็จรูปนำเข้าซึ่งเป็นต้นทุนที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้โครงสร้างในการกำหนดราคาของรัฐบาลเพื่อประกาศราคาควบคุมสูงสุดเป็นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น} &= \text{ราคา ณ โรงกลั่น/นำเข้า} + \text{ภาษีสรรพสามิตและเทศบาล} \\ &+ \text{กองทุนน้ำมัน} \end{aligned}$$

$$\text{ราคาขายปลีกในกรุงเทพ} = \text{ราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น} + \text{ค่าการตลาด}$$

$$\text{ราคาขายปลีกในกรุงเทพ} = \text{ราคา ณ โรงกลั่น/นำเข้า} + \text{ภาษีสรรพสามิตและเทศบาล} \\ + \text{กองทุนน้ำมัน} + \text{ค่าการตลาด}$$

ตารางที่ 1 การกำหนดราคาน้ำมันเบนซินพิเศษ (บาท/ลิตร)

องค์ประกอบ	ราคาน้ำมันเบนซิน
ราคา ณ โรงกลั่น	5.23
ภาษี	2.68
กองทุนน้ำมัน + กองทุนอนุรักษ์พลังงาน	0.11
ราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น	8.02
ค่าการตลาด	1.75
ราคาขายปลีกในกรุงเทพมหานคร	9.77

ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

2. ระบบราคาน้ำมันกึ่งลอยตัว คือการยกเลิกควบคุมราคาขายปลีกและค่าการตลาดโดยรัฐบาลจะควบคุมราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น (เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2534) มีการประกาศราคาขายส่ง ณ โรงกลั่นทุกสัปดาห์โดยกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามราคาน้ำมันในตลาดสิงคโปร์

ระบบราคาน้ำมันลอยตัว

ราคาน้ำมันลอยตัว คือการให้ราคาขายปลีกเปลี่ยนแปลงตามราคาในตลาดโลกเริ่มใช้เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2534 ปัจจุบันมีหลักเกณฑ์การกำหนดราคา ดังนี้

1. การกำหนดราคา

$$\text{ราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น} = \text{ราคา ณ โรงกลั่น/นำเข้า} + \text{ภาษีสรรพสามิตและภาษี} \\ \text{เทศบาล} + \text{กองทุนน้ำมัน} + \text{กองทุนเพื่อส่งเสริมการ} \\ \text{อนุรักษ์พลังงาน} + \text{ภาษีมูลค่าเพิ่ม}$$

$$\text{ราคาขายปลีกในกรุงเทพมหานคร} = \text{ราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น} + \text{ค่าการตลาด} + \text{ภาษีมูลค่าเพิ่ม}$$

สำหรับน้ำมันนำเข้าจากต่างประเทศจะต้องชำระภาษีอากรขาเข้าตามอัตราที่รัฐบาลกำหนด

2. การกำหนดองค์ประกอบของโครงสร้างราคา

กระทรวงพาณิชย์ได้กำหนดองค์ประกอบของโครงสร้างราคาน้ำมันไว้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 2 องค์ประกอบของโครงสร้างราคาน้ำมัน

องค์ประกอบ	การกำหนด
ราคา ณ โรงกลั่น/นำ เข้า	กำหนดราคาโรงกลั่นแต่ละโรง โดยราคาจะเปลี่ยนแปลงตามราคาประกาศ ณ โรงกลั่นสิงคโปร์และราคาในตลาดจอร์จทาวน์สิงคโปร์เป็นหลัก + อกรขาเข้า (น้ำมันนำเข้า)
ภาษีสรรพสามิตและ เทศบาล	กำหนดโดยรัฐบาลจะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นครั้งคราว ปัจจุบันมีอัตราการจัดเก็บ ดังนี้ น้ำมันเบนซิน 2.68 บาท/ลิตร น้ำมันดีเซล 2.27 บาท/ลิตร
อกรขาเข้า	กำหนดโดยกรมศุลกากร ซึ่งเป็นค่าคงที่ มีการเปลี่ยนแปลงเป็นครั้งคราว ปัจจุบันมีอัตราการจัดเก็บ ดังนี้ น้ำมันเบนซิน 0.06 บาท/ลิตร และน้ำมันดีเซล 0.06 บาท/ลิตร
กองทุนน้ำมัน	กำหนดเป็นค่าคงที่ มีการเปลี่ยนแปลงเป็นครั้งคราว ในปัจจุบันมีอัตราการจัดเก็บ ดังนี้ น้ำมันเบนซิน 0.08 บาท/ลิตร และน้ำมันดีเซล 0.14 บาท/ลิตร
กองทุนเพื่อส่งเสริม การอนุรักษ์พลังงาน	กำหนดเป็นค่าคงที่ มีการเปลี่ยนแปลงเป็นครั้งคราว ในปัจจุบันมีอัตราการจัดเก็บ ดังนี้ น้ำมันเบนซิน 0.03 บาท/ลิตร และน้ำมันดีเซล 0.03 บาท/ลิตร
ค่าการตลาด	กำหนดโดยผู้ค้าน้ำมันแต่ละราย
ราคาขายปลีก	กำหนดโดยผู้ค้าน้ำมันแต่ละราย โดยสถานีบริการต้องแสดงป้ายราคาที่ชัดเจนตามขนาดที่ทางราชการกำหนดและผู้ค้าน้ำมันแต่ละรายต้องแจ้ง ราคาขายปลีกน้ำมันไปยังสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพข.) สำหรับสถานีบริการน้ำมันในกรุงเทพมหานครต้องรายงาน ราคาทุกเดือนต่อกรมการค้าภายใน ส่วนสถานีบริการในต่างจังหวัดต้องรายงานต่อสำนักงานการค้าภายในจังหวัด

ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

องค์ประกอบของการกำหนดราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

1. ราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น ราคาขายส่งหน้าโรงกลั่นโดยปกติจะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกับราคาน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดสิงคโปร์ อาจมีบางครั้งที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ราคาขายส่งที่ใช้ประกอบในการคำนวณค่าการตลาด เป็นราคาเฉลี่ยของราคาขายส่งของโรงกลั่นที่ขายให้แก่ผู้ค้าน้ำมันทั่วไป โดยอิงกับราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดสิงคโปร์ ราคาขายส่ง และราคาขายปลีกของผู้ค้าแต่ละรายจะมีความแตกต่างกัน เนื่องจากค่าออกเทนและสารเติมแต่ง (additive)

ตารางที่ 3 ความเคลื่อนไหวของราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น ปี พ.ศ. 2534-2540 (บาท/ลิตร)

ชนิด/ปี	2534	2535	2536	2537	2538	2539	ม.ค. - เม.ย. 2540
เบนซินพิเศษ ¹	9.24	8.35	8.03	7.38	7.82	-	-
เบนซินพิเศษสูตรทดแทน	-	-	-	-	7.65	7.67	8.23
เบนซินพิเศษไร้สารตะกั่ว	8.68	8.02	7.65	7.08	7.23	7.71	8.23
เบนซินธรรมดา ²	8.67	7.64	7.38	6.99	-	-	-
เบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่ว	-	-	-	6.57	6.87	7.16	7.80
ดีเซลหมุนเร็ว	7.47	6.97	6.93	6.39	6.46	7.62	7.75

หมายเหตุ¹ ยกเลิกการผลิตน้ำมันเบนซินพิเศษออกจำหน่ายเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2538 และมีการผลิตน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนออกจำหน่ายแทน

² ยกเลิกการผลิตน้ำมันเบนซินธรรมดาออกจำหน่ายเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2537 และมีการผลิตน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วออกจำหน่ายแทน

ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

2. ราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปภายในประเทศ ในปัจจุบันผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่เป็นผู้กำหนดราคาขายปลีกให้สถานีบริการและราคาขายปลีกของผลิตภัณฑ์น้ำมันแต่ละชนิดจะแตกต่างกันออกไป จึงทำให้ต้นทุนแตกต่างกันไประหว่างผู้ค้าแต่ละราย ราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปภายในประเทศจะเปลี่ยนแปลงช้ากว่าราคาในตลาดสิงคโปร์ประมาณ 3 สัปดาห์ เนื่องจากโรงกลั่น

น้ำมัน ผู้ค้าน้ำมัน และสถานีบริการมีน้ำมันราคาเท่าที่ค้างไว้ต้องจำหน่ายให้หมดก่อนซึ่งต้องใช้เวลาประมาณช่วงละ 7 วัน ซึ่งรวมแล้วประมาณ 3 สัปดาห์

ตารางที่ 4 ความเคลื่อนไหวของราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปภายในประเทศ ปี พ.ศ. 2534-2540
(บาท/ลิตร)

ชนิด/ปี	2534	2535	2536	2537	2538	2539	ม.ก. - เม.ย. 2540
	เบนซินพิเศษ ¹	10.08	9.28	9.15	8.63	9.18	-
เบนซินพิเศษสูตรทดแทน	-	-	-	-	8.99	9.32	9.84
เบนซินพิเศษไร้สารตะกั่ว	9.32	9.03	8.90	8.40	8.86	9.22	9.75
เบนซินธรรมดา ²	9.32	8.62	8.43	7.97	-	-	-
เบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่ว	-	-	-	7.98	8.25	8.73	9.36
ดีเซลหมุนเร็ว	8.07	7.83	7.87	7.39	7.59	8.61	8.91

หมายเหตุ¹ ยกเลิกการผลิตน้ำมันเบนซินพิเศษออกจำหน่ายเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2538 และมีการผลิตน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนออกจำหน่ายแทน

² ยกเลิกการผลิตน้ำมันเบนซินธรรมดาออกจำหน่ายเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2537 และมีการผลิตน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วออกจำหน่ายแทน

ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

3. ค่าการตลาด ค่าการตลาด หมายถึง ผลตอบแทนการค้าน้ำมันโดยคำนวณจากราคาขายปลีกหักด้วยราคาหน้าโรงกลั่น ผลต่างที่ได้จะแบ่งปันระหว่างผู้ค้าน้ำมันกับสถานีบริการน้ำมัน ซึ่งจะเป็นไปตามข้อตกลงเงื่อนไขการค้าที่ทำขึ้นระหว่างผู้ค้าน้ำมันกับสถานีบริการ โดยจะมีอัตราส่วนระหว่างสถานีบริการกับผู้ค้าน้ำมันประมาณ 60:40 ทั้งนี้การกำหนดค่าการตลาดจะเป็นดังนี้

1. ค่าการตลาดของผู้ค้าน้ำมันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 เป็นต้นมา จนกระทั่งยกเลิกการควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในกลางปี พ.ศ. 2534 เฉลี่ยทุกผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับ 52 สตางค์/ลิตร

2. นับตั้งแต่ได้เริ่มใช้ระบบราคาน้ำมันลอยตัวเป็นต้นมา การเปลี่ยนแปลงของค่าการตลาดเป็นไปตามสภาพการแข่งขันและต้นทุนในการค้าน้ำมัน โดยค่าการตลาดจะเปลี่ยนแปลงขึ้นลงอยู่ตลอดเวลา การพิจารณาค่าการตลาดที่ถูกต้องจะต้องพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงโดยเฉลี่ยในระยะเวลานานเพียงพอและต้องเฉลี่ยทุกผลิตภัณฑ์ด้วย เนื่องจากน้ำมันที่จำหน่ายมีหลาย

ผลิตภัณฑ์ ซึ่งแต่ละผลิตภัณฑ์มีค่าการตลาดไม่เท่ากัน และมีปริมาณการขายที่แตกต่างกัน โดยทั่วไปน้ำมันดีเซลซึ่งมีปริมาณการขายสูงจะมีค่าการตลาดอยู่ในระดับต่ำเพราะมีการแข่งขันสูง ในขณะที่ค่าการตลาดของน้ำมันเบนซินซึ่งมีปริมาณการขายต่ำกว่าน้ำมันดีเซลจะมีค่าการตลาดอยู่ในระดับสูงกว่าน้ำมันดีเซล และในการคำนวณค่าการตลาดสุทธิจากราคาขายปลีกในแต่ละช่วง ในปัจจุบัน นอกจากการหักต้นทุนในส่วนราคาขายส่งหน้าโรงกลั่นซึ่งรวมภาษีสรรพสามิตแล้ว จะต้องหักภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย

กระทรวงพาณิชย์ โดยคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด (กกรป.) ได้ติดตามความเคลื่อนไหวของราคาและค่าการตลาด ดังนี้คือ

ตารางที่ 5 ค่าการตลาดของราคาน้ำมันแต่ละชนิด (บาท/ลิตร)

ชนิดปี	2534		2535	2536	2537	2538	2539	ม.ค. - เม.ย. 2540
	ก่อนลอยตัว	หลังลอยตัว						
เบนซินธรรมดา/เบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่ว	0.58	0.77	0.85	0.93	1.08	1.28	1.58	1.50
เบนซินพิเศษ/เบนซินพิเศษสูตรทดแทน	0.62	0.89	0.85	1.14	1.14	1.24	1.45	1.42
เบนซินพิเศษไร้สารตะกั่ว	0.62	0.84	0.84	1.16	1.25	1.51	1.52	1.45
ดีเซลหมุนเร็ว	0.49	0.62	0.86	0.89	0.95	1.05	0.88	1.08
เฉลี่ย	0.52	0.68	0.79	0.95	1.02	1.12	1.14	1.24

ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

จะเห็นได้ว่านับตั้งแต่ใช้นโยบายราคาน้ำมันลอยตัวเป็นต้นมา ค่าการตลาดได้เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ผลิตใช้โอกาสนี้ในการเอาเปรียบผู้บริโภค จึงตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับค่าการตลาดที่ค่อนข้างสูงไปยังสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ซึ่งได้ชี้แจงเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของค่าการตลาดว่าได้รับผลกระทบจาก

1. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2534 กำหนดให้ผู้ค้าน้ำมันมาตรา 6 ต้องสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3 (11 วัน) เป็นร้อยละ 5 (18 วัน) โดยมีผลบังคับวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2536 เป็นต้นมา ทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะเพิ่มปริมาณการสำรองน้ำมันไว้ใช้ยามฉุกเฉินเพื่อความมั่นคง

2. กระทรวงพาณิชย์ ได้ปรับปรุงคุณภาพน้ำมันเพื่อลดปัญหาหมอกควันทางอากาศ โดยได้กำหนดให้มีการเติมสารเติมแต่งในน้ำมัน (additive) ผู้ค้าน้ำมันต้องรับภาระต้นทุนส่วนนี้ประมาณ 4 – 10 สตางค์ ตามชนิดของสารเติมแต่งที่เติมลงไป

ผลของระบบควบคุมราคาน้ำมันและระบบราคาน้ำมันลอยตัว

ระบบควบคุมราคาน้ำมัน

ข้อดี

1. ราคาน้ำมันไม่ผันผวนตามราคาน้ำมันในตลาดโลก ก่อให้เกิดเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

ข้อเสีย

1. ราคาน้ำมันบิดเบือนไปจากความเป็นจริง ก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

2. การปรับราคาแต่ละครั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยทางการเมือง

3. เศรษฐกิจของประเทศขาดความคล่องตัว

4. ก่อให้เกิดการใช้น้ำมันอย่างไม่ประหยัดในภาวะที่ราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับสูงขึ้น เพราะราคาขายปลีกในประเทศไม่สะท้อนความเป็นจริงทำให้สูญเสียเงินตราต่างประเทศในการซื้อน้ำมันมากกว่าที่ควร

ระบบราคาน้ำมันลอยตัว

ข้อดี

1. เศรษฐกิจมีความคล่องตัว สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

2. การปรับราคาน้ำมันเป็นไปตามต้นทุนที่แท้จริงไม่ผูกพันกับปัจจัยทางการเมือง

3. จากการกำหนดให้ราคาจำหน่ายเป็นไปอย่างเสรี ใ้ราคาขายส่งน้ำมันสำเร็จรูปที่ได้จากโรงกลั่นภายในประเทศหรือนำเข้าจากต่างประเทศ รวมทั้งอัตราภาษีเป็นเกณฑ์ในการกำหนดราคา ส่งผลให้ผู้ค้าน้ำมันที่มีต้นทุนน้ำมันสำเร็จรูปในระดับต่ำสามารถได้รับผลตอบแทนที่สูงได้ ก่อให้เกิดการแข่งขันกันมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากเดิมในระบบควบคุมราคามีผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่ 6 ราย ปัจจุบันมีเพิ่มมากขึ้นเป็น 30 รายและสถานีบริการกระจายเพิ่มขึ้นทั่วประเทศ จากเดิมปี พ.ศ. 2535 มีจำนวน 3,764 แห่ง เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2539 เป็น 10,076 แห่ง

4. การแข่งขันที่มากขึ้นมีผลทำให้ผู้บริโภคมีโอกาสเลือกสถานีบริการที่มีคุณภาพการ

บริการและราคาที่ดีที่สุด

5. ภาวะการขาดแคลนน้ำมันจะลดลง
6. ช่วยให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
7. เนื่องจากเป็นระบบที่มีเสรีทางการแข่งขันสูง ทำให้ผู้ค้าน้ำมันมีการพัฒนาทั้งทางด้าน

คุณภาพและบริการ เพื่อจูงใจลูกค้า

8. เมื่อระบบราคาน้ำมันเป็นไปตามกลไกตลาด จึงเป็นการจูงใจให้เกิดการลงทุนในกิจการค้าน้ำมัน จำนวนผู้ค้าน้ำมันและสถานีบริการจึงเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับสภาพตลาด และประชาชนจะเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์

9. จากการแข่งขันสูงก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านความมั่นคงในการจัดหา ประเทศไทยจะมีการนำเข้าน้ำมันลดน้อยลงและมีการเพิ่ม โรงกลั่น ซึ่งหากมีการจัดตั้ง โรงกลั่นน้ำมันเพื่อการส่งออก ก็จะทำให้ประเทศเป็นผู้ส่งออกน้ำมัน จะช่วยเสริมความมั่นคงด้านพลังงานยิ่งขึ้น

ข้อเสีย

1. อาจเกิดการรวมตัวของผู้ค้าน้ำมันเพื่อกำหนดค่าการตลาดสูงเกินไป หากมีการแข่งขันไม่มากพอ
2. ราคาขายปลีกน้ำมันจะผันผวนขึ้นลงมากขึ้นตามภาวะราคาน้ำมันในตลาดโลก

การเคลื่อนไหวของราคาน้ำมัน

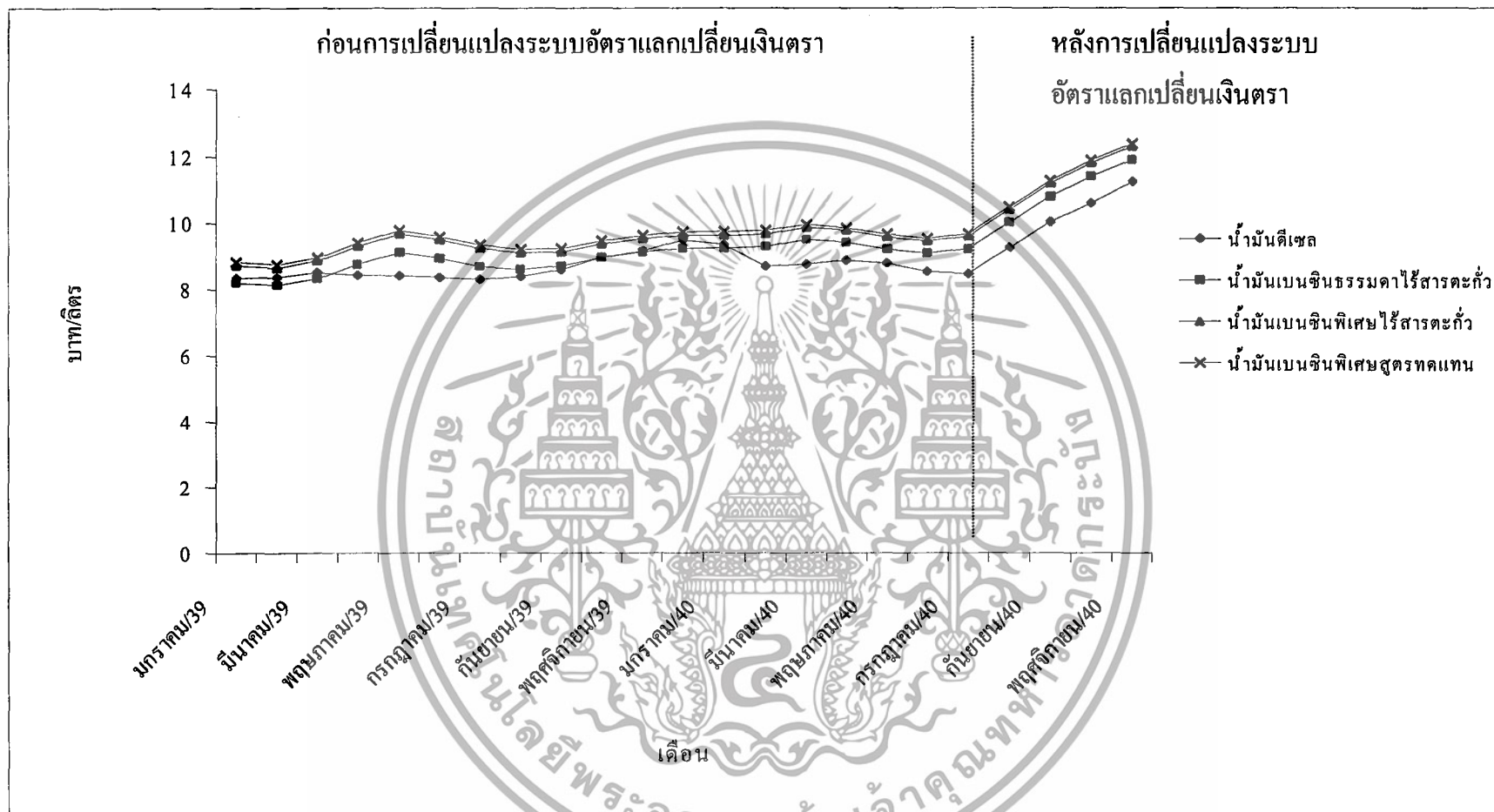
ราคาน้ำมันดีเซล ราคาจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในช่วงเดือนมกราคม ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2539 และในเดือนเมษายนมีการปรับราคาลงมาเล็กน้อย ตามราคาน้ำมันดีเซลในตลาดจรสิงคโปร์ที่เริ่มอ่อนตัวลง ซึ่งในช่วงครึ่งแรกของเดือนมิถุนายนได้มีการปรับราคาลงมา 2 ครั้ง ทำให้ราคาขายปลีกกลดลงมาอยู่ในระดับ 8.36 บาทต่อลิตร ต่อมาในช่วงเดือนกันยายนได้มีการปรับราคาขายปลีกขึ้นตามราคาในตลาดโลก และเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2539 จนถึงลิตรละประมาณ 8.98 บาท ต่อมาในเดือนมกราคม พ.ศ. 2540 ราคามีการปรับสูงขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของน้ำมันในตลาดโลก และราคาจะคงที่อยู่ในช่วง 8.70 – 8.54 บาทต่อลิตร จนถึงเดือนกรกฎาคม ราคาน้ำมันดีเซลลดลง อีกเล็กน้อยเป็นลิตรละ 8.48 บาท

ราคาน้ำมันเบนซิน น้ำมันเบนซินจะแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ น้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่ว น้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่ว และน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทน ซึ่งตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. 2539 ราคา ขายปลีกน้ำมันเบนซินทุกชนิดมีการปรับราคาสูงขึ้นตามราคาในตลาดโลก ในเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม ได้มีการปรับราคาทั้งหมด 6 ครั้ง ต่อมาในปลายเดือนพฤษภาคม

ราคาน้ำมันเบนซินในตลาดจอร์จทาวน์เริ่มอ่อนตัวลง ทำให้ราคาขายปลีกของประเทศไทยปรับลดลงในช่วงเดือนกันยายน จนถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2540

จากการที่ประเทศไทยได้ประสบกับปัญหาภาวะเศรษฐกิจซบเซา เกิดอัตราเงินเฟ้อ และขาดดุลบัญชีเดินสะพัดในปริมาณค่อนข้างสูงจนทำให้เกิดการเก็งกำไรในค่าเงินบาท เป็นสาเหตุให้รัฐบาลเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นแบบลอยตัว และมีการลดค่าเงินบาท เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ต้นทุนของสินค้านำเข้ามีราคาเพิ่มสูงขึ้น จนทำให้ผู้ผลิตไม่สามารถรับภาระต้นทุนในส่วนนี้ได้ จึงเกิดการปล่อยให้ราคาน้ำมันเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะเศรษฐกิจหลังจากนั้นราคาน้ำมันจึงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลง และต้นทุนการนำเข้าที่สูงขึ้น ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ราคาน้ำมันแต่ละชนิด ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540
ที่มา: (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ, 2540)

ราคาเนื้อสัตว์

ความหมายและลักษณะพิเศษ

ราคาสินค้าเกษตร คือ มูลค่าของสินค้าเกษตรที่แสดงออกมาในรูปหน่วยของเงินตรา (บาท/สตางค์) สินค้าเกษตรในที่นี้ประกอบด้วยสินค้าจำพวกพืชอาหาร พืชน้ำมัน พืชเส้นใย ผลิตภัณฑ์จากปศุสัตว์ สัตว์ปีก ปลา และสัตว์น้ำ เป็นต้น

เนื้อสัตว์ถือเป็นสินค้าเกษตรชนิดหนึ่ง ดังนั้น ราคาเนื้อสัตว์ คือ มูลค่าของเนื้อสัตว์ประเภท สุกร โค กระบือ ไก่ รวมทั้งไข่เป็ดและไข่ไก่ ที่แสดงออกในหน่วยของเงินตรา

สินค้าเกษตรเหล่านี้มีลักษณะพิเศษซึ่งแตกต่างจากสินค้าอุตสาหกรรมทั่วไปทั้งด้านการผลิต การบริโภค และการตลาด

1. การผลิต การผลิตสินค้าเกษตรเป็นการผลิตที่เกี่ยวข้องกับทางชีวภาพ ต้องอาศัยที่ดินมาก การผลิตต้องเป็นไปตามฤดูกาล ต้องดูแลรักษาอย่างระมัดระวัง และฟาร์มมีจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้อุปทานมีลักษณะดังนี้

- ก. การผลิตต้องใช้ที่ดินมาก ทำให้อุปทานสินค้าเกษตรในระยะสั้นมีความยืดหยุ่นน้อย
- ข. การผลิตเริ่มตั้งแต่เริ่มเพาะปลูกจนถึงเก็บเกี่ยวต้องใช้เวลาานาน จึงมีผลทำให้อุปทานสินค้าเกษตรในระยะสั้นมีความยืดหยุ่นน้อย
- ค. จำนวนฟาร์มมีมาก ทำให้อุปทานสินค้าเกษตรบางส่วนจัดอยู่ในตลาดประเภทแข่งขันอย่างสมบูรณ์
- ง. สินค้าจำนวนสัตว์หรือสัตว์ปีก ซึ่งอาศัยที่ดินและปัจจัยธรรมชาติน้อยกว่าพืช โดยทั่วไปความยืดหยุ่นของอุปทานจึงมากกว่า

2. การบริโภค สินค้าเกษตรส่วนมากเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต ฉะนั้นจึงมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

ก. ถึงแม้สินค้าเกษตรเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพ แต่ปริมาณความต้องการของแต่ละบุคคลหรือแต่ละครอบครัวมีน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณสินค้าทั้งหมดในตลาด ผู้ซื้อส่วนใหญ่จึงจัดอยู่ในประเภทตลาดแข่งขันอย่างสมบูรณ์

ข. เนื่องจากสินค้าเกษตรส่วนมากเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน อุปสงค์ผู้บริโภคจึงมีความยืดหยุ่นน้อย

ค. โดยทั่วไปปริมาณความต้องการสินค้าเกษตรมักถูกกระทบจากจำนวนประชากรและรายได้อย่างมาก

3. การตลาด สินค้าเกษตรมีขนาดใหญ่ น้ำหนักมาก และเน่าเสียง่าย จึงต้องใช้กิจกรรมการตลาดมากและค่าใช้จ่ายการตลาดสูง สินค้าจึงมีลักษณะพิเศษดังนี้

ก. ราคาที่แหล่งผลิตหรือราคาของผู้ผลิตได้รับต่ำกว่าราคาของผู้บริโภคอย่างมากทั้งนี้เพราะส่วนเหลือมการตลาดสูง

ข. โดยทั่วไปความยืดหยุ่นของอุปสงค์และอุปทานที่แหล่งผลิตจะน้อยกว่าที่แหล่งผู้บริโภค

สำหรับลักษณะพิเศษของราคาสินค้าเกษตร กล่าวสรุปได้ดังนี้คือ

1. ตลาดผู้ซื้อและผู้ขายเป็นตลาดแข่งขันอย่างสมบูรณ์ หรือใกล้เคียงตลาดแข่งขันอย่างสมบูรณ์ โดยทั่วไปเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการกำหนดราคาสินค้าเกษตร จะหมายถึงตลาดประเภทนี้

2. อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรมีความยืดหยุ่นน้อย ราคามีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง และช่วงการเปลี่ยนแปลงมีมาก

3. ลักษณะทางชีวภาพทำให้ราคาไม่มีเสถียรภาพ สินค้าที่ผลิตได้จะแตกต่างกันไปตามฤดูกาล และปริมาณที่ผลิตก็ต่างกัน ไปด้วย

4. อุปสงค์และอุปทานสินค้าที่แหล่งผลิตมีความยืดหยุ่นน้อย เมื่อเปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาในตลาดระดับอื่น ๆ แล้ว ราคาที่แหล่งผลิตจะเปลี่ยนแปลงมาก ทำให้รายได้เกษตรกรไม่มีเสถียรภาพ

5. ระหว่างช่วงการผลิตและการเก็บเกี่ยวต้องใช้เวลา (time intervals) ทำให้เกิดความสัมพันธ์แห่งความล่าช้า (lagged relationships) ขึ้น

6. การผลิตกระจัดกระจายไปตามสภาพภูมิประเทศ (geographical dispersion) ทำให้ยากแก่การกำหนดราคา

ข้อเสียของราคาเนื้อสัตว์

เป็นที่ทราบกันดีว่า เนื้อสัตว์เป็นผลผลิตที่ได้จากสัตว์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลผลิตทางการเกษตร ดังนั้นจึงมีข้อเสียในหลาย ๆ ด้านเพราะสินค้าเกษตรเป็นสินค้าที่เน่าเสียง่าย มีน้ำหนักมาก และมีความยุ่งยาก รวมถึงสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการขนส่งและการเก็บรักษา ปริมาณการผลิตไม่แน่นอน ต้องอาศัยสภาพอากาศที่ไม่สามารถควบคุมได้ จึงเห็นได้ว่าข้อเสียเปรียบของสินค้าเกษตรกรรมเมื่อเทียบกับสินค้าอุตสาหกรรมสามารถจำแนกได้ดังต่อไปนี้

1. ราคามีความไม่แน่นอน มีการเคลื่อนไหวขึ้นลงอยู่เสมอ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นปัญหาพื้นฐานที่สำคัญของระบบตลาดสินค้าเกษตรทั้งในระดับผู้ผลิตและผู้บริโภค กล่าวคือถ้าความ

ไม่แน่นอนของราคาเป็นไปในอัตราสูง ย่อมก่อให้เกิดปัญหาในด้านการตัดสินใจทำการผลิต หรือ บริโภค และในที่สุดย่อมก่อให้เกิดปัญหาด้านการตลาด อันได้แก่ การเก็บรักษา การขนส่ง และการแปรรูป เป็นต้น นอกจากนี้แล้วความไม่แน่นอนในด้านราคาดังกล่าวนี้อาจจะนำไปสู่การขาดเสถียรภาพในด้านรายได้ และระดับความเป็นอยู่ของผู้ผลิตอีกด้วย ทั้งนี้เพราะราคาเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดรายได้

2. ความใกล้เคียงจากตลาดศูนย์กลาง ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า ราคาผลผลิตที่เกษตรกรได้รับจะแตกต่างกันไปตามความใกล้เคียงจากตลาดศูนย์กลาง อันทำให้เกิดความเสียเปรียบของผู้ผลิตสินค้าเกษตร เช่น ในประเทศไทย เกษตรกรซึ่งเป็นผู้ผลิตรายเล็กต้องยอมรับราคาผลผลิตของตนที่ถูกกำหนดมาจากกรุงเทพมหานคร โดยหักค่าขนส่งตามระยะทางที่เกษตรกรอยู่ห่างไกลออกไป เกษตรกรที่อยู่ไกลกรุงเทพมหานครมากก็จะได้รับราคาผลผลิตที่ต่ำลงไป

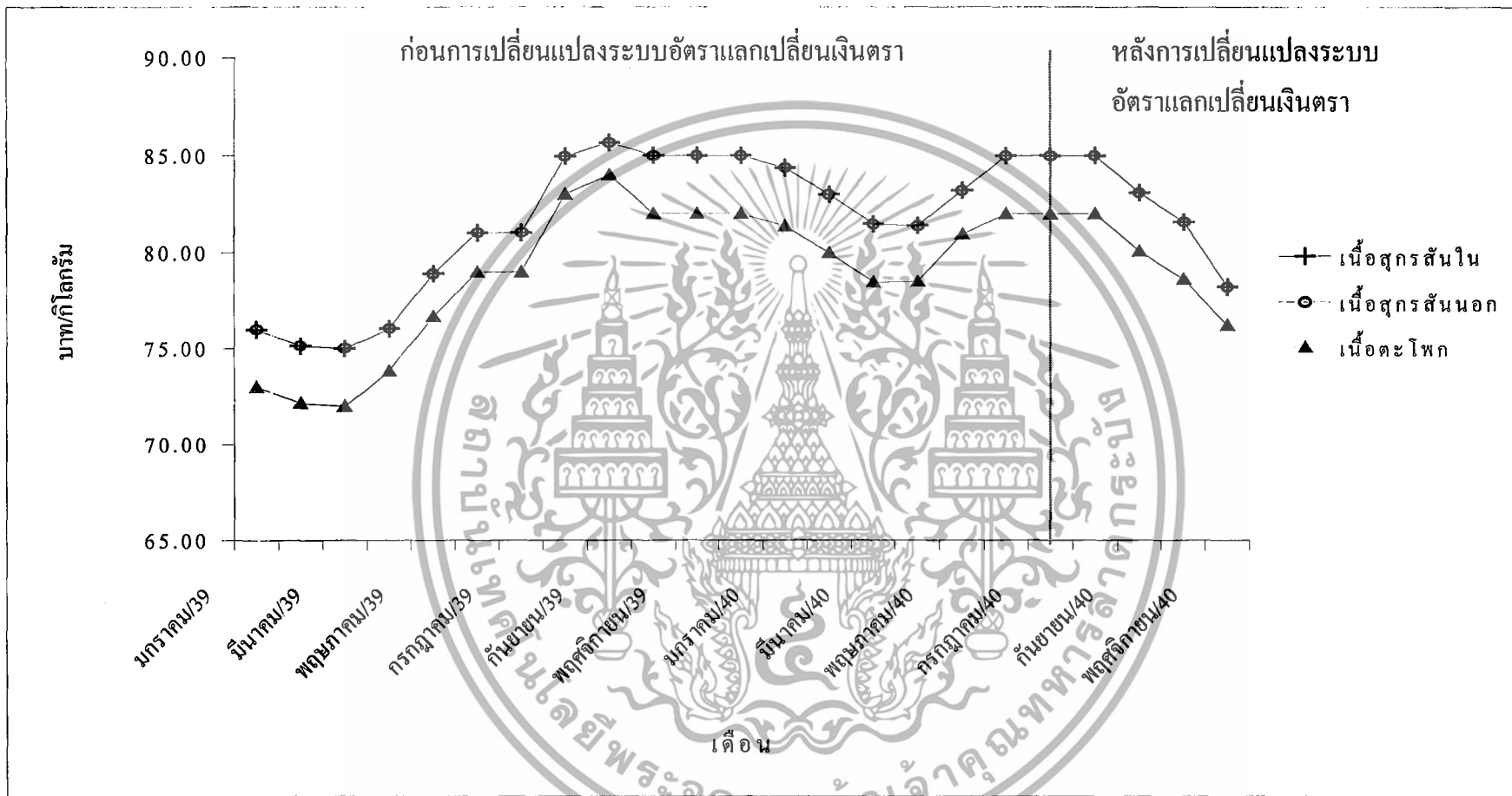
3. ความช่วยเหลือทางด้านราคาผลผลิตเกษตร ด้วยมาตรการหรือนโยบายบางประการของรัฐบาล ส่วนมากจะประสบผลสำเร็จได้ค่อนข้างยาก เพราะมีปัจจัยในด้านอุปสงค์และอุปทานที่มีส่วนก่อให้เกิดราคา ซึ่งรัฐบาลไม่สามารถควบคุมได้ทั้งหมด เช่น รัฐบาลไม่สามารถกำหนดจำนวนผลผลิตได้ เพราะผู้ผลิตมีอยู่มากมายและกระจัดกระจายทั่วไป รัฐบาลไม่สามารถควบคุมปัจจัยต่าง ๆ ภายนอกประเทศอันจะส่งผลกระทบต่อราคาได้

การเคลื่อนไหวของราคารเนื้อสัตว์

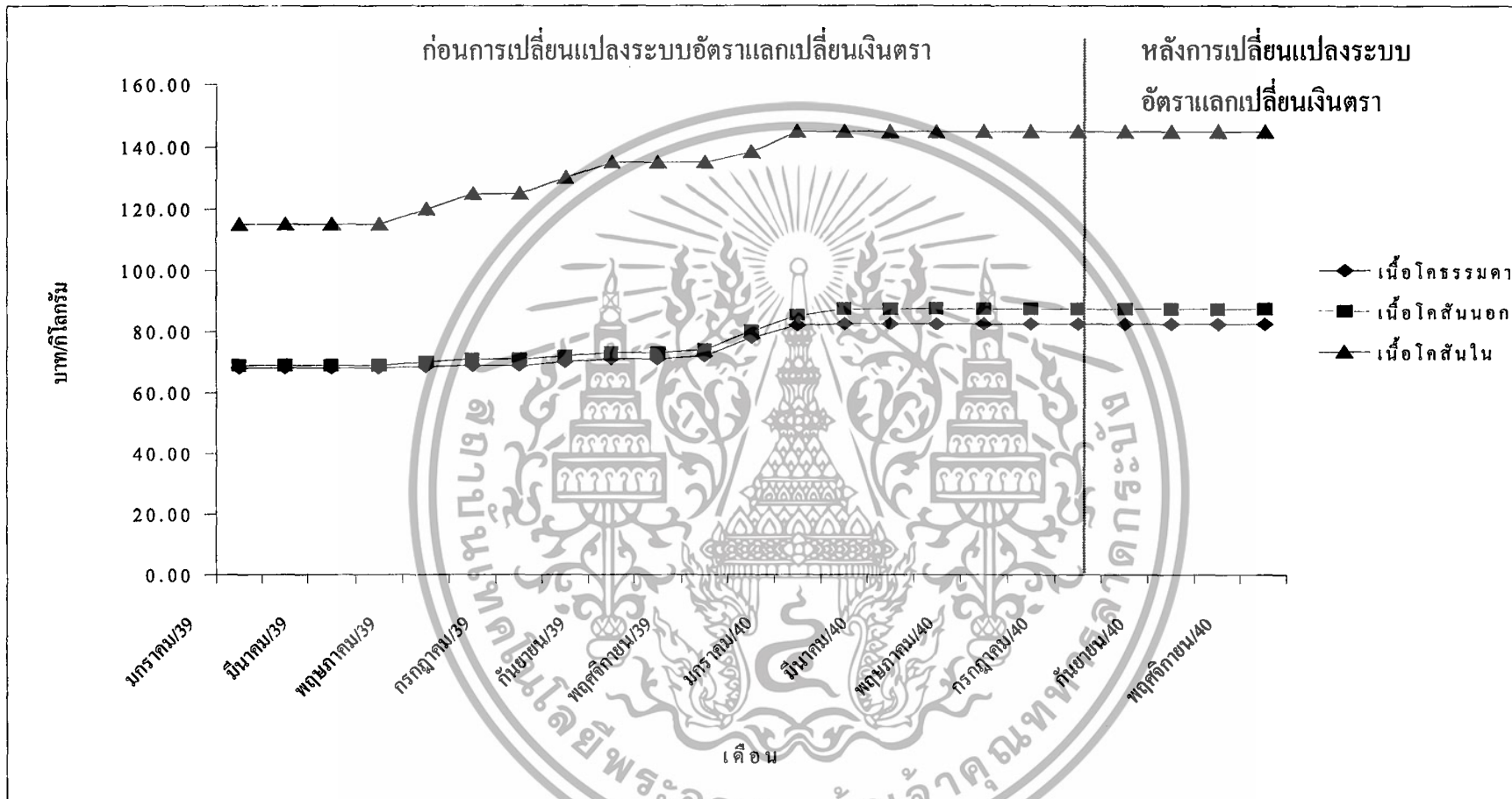
เนื้อสัตว์เป็นผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรซึ่งถูกควบคุมราคาโดยรัฐบาล ดังนั้นโดยส่วนใหญ่ราคารเนื้อสัตว์จึงมีราคาเปลี่ยนแปลงในช่วงแคบ ยกเว้นในส่วนของเนื้อสุกรชำแหละ (ภาพที่ 3) ซึ่งราคาเปลี่ยนแปลงในช่วงกว้าง และเคลื่อนไหวสูงขึ้นหรือลดลงอย่างเห็นได้ชัดทั้งในกรณีก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา สามารถกล่าวได้ว่าเนื่องมาจากการที่ราคาของเนื้อสุกรสูงขึ้น ซึ่งจะเป็นสิ่งจูงใจทำให้เกษตรกรมีความสนใจที่จะลงทุนกับเนื้อสัตว์ชนิดนี้ เพื่อหวังผลกำไรในระยะสั้น แต่ในเวลาที่ถัดมาก็ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์เนื้อสุกรมีปริมาณออกสู่ตลาดในปริมาณที่มากขึ้น ส่งผลกระทบต่อราคาของเนื้อสุกรทำให้มีราคาลดลง สำหรับในกรณีของเนื้อโคและเนื้อกระบือ (ภาพที่ 4 และภาพที่ 5) จะเห็นว่าราคาของเนื้อสัตว์ทั้งสองชนิดนี้มีการเปลี่ยนแปลงคล้ายคลึงกัน คือ จะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2539 ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2539 และจะเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจนในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2540 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 แล้วจากนั้นก็จะมีราคาที่คงที่แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงของระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากความนิยมในการบริโภคเนื้อสัตว์ทั้งสองชนิดนี้ในประเทศไทยมีค่อนข้างน้อย

และระยะเวลาที่ใช้ในการผลิตเนื้อสัตว์ทั้งสองนี้ค่อนข้างจะใช้เวลานาน ดังนั้นแรงจูงใจในการผลิตจึงมีค่อนข้างต่ำ และปริมาณการแข่งขันมีน้อย ดังนั้นลักษณะการเปลี่ยนแปลงของราคาเนื้อสัตว์ทั้งสองชนิดจึงเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ค่อนข้างช้า ในกรณีของผลิตภัณฑ์เนื้อไก่ (ภาพที่ 6 และภาพที่ 7) พบว่า ราคามีการเปลี่ยนแปลงในช่วงแคบ และค่อนข้างจะคงที่ทั้งก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา เช่นเดียวกับราคาของไข่เป็ด และไข่ไก่ (ภาพที่ 8 และภาพที่ 9) ซึ่งราคามีการเปลี่ยนแปลงในช่วงแคบ ดังจะเห็นได้ว่าทั้งก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ราคาจะมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก

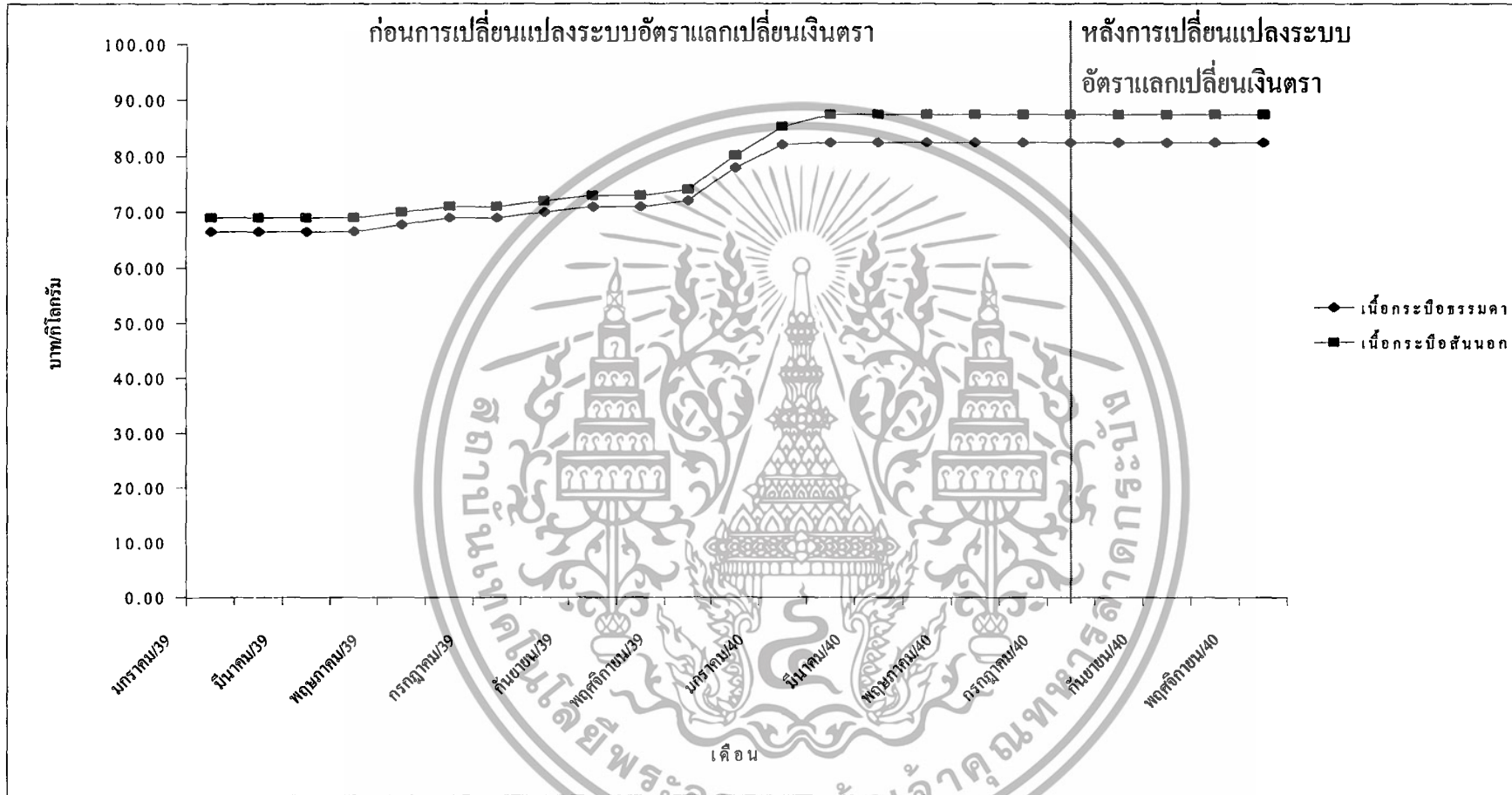

ภาพที่ 3 ราคาขายปลีกเนื้อสุกรชำแหละ ประจำปี พ.ศ. 2539 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540
ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

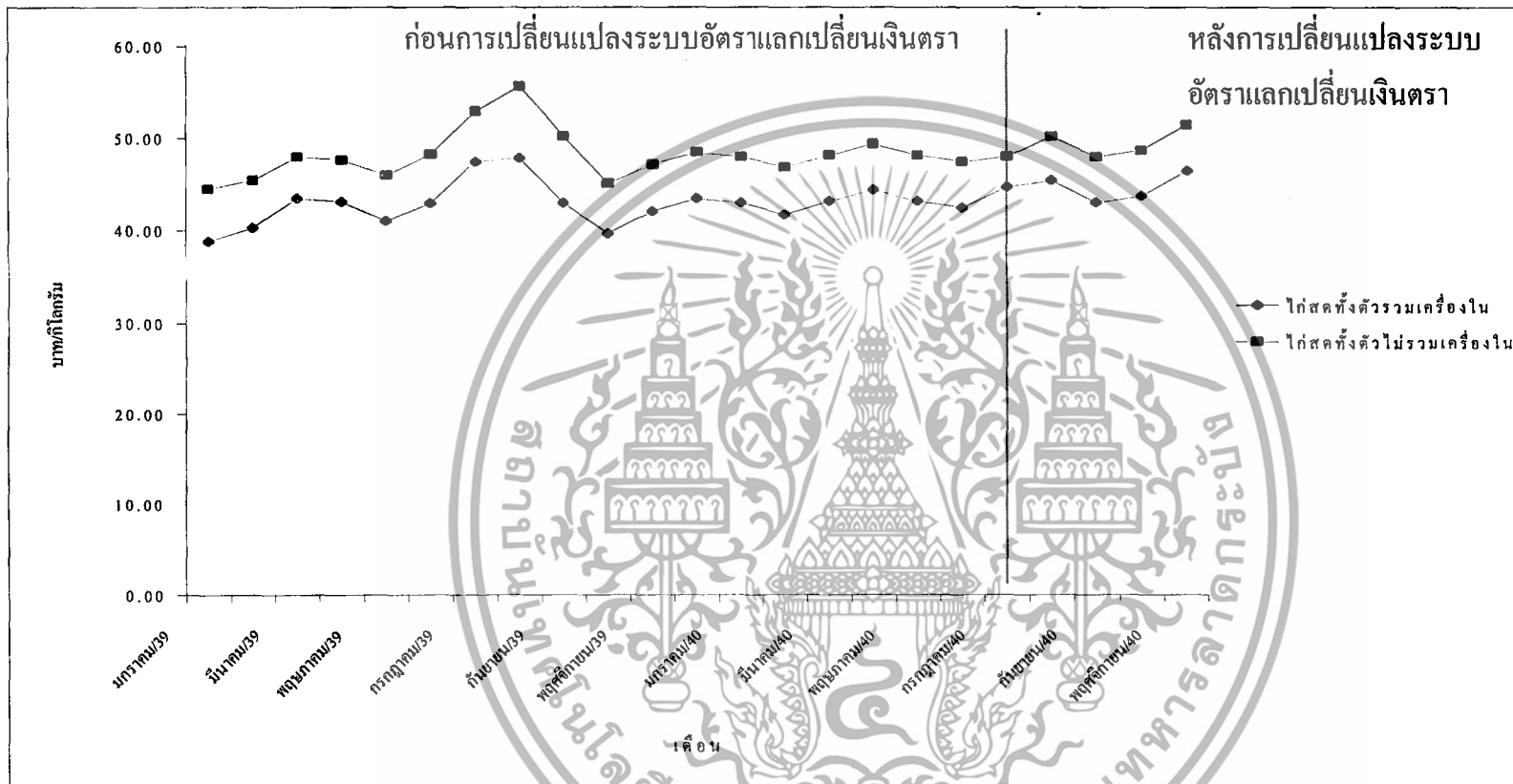

ภาพที่ 4 ราคาขายปลีกเนื้อโค ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540

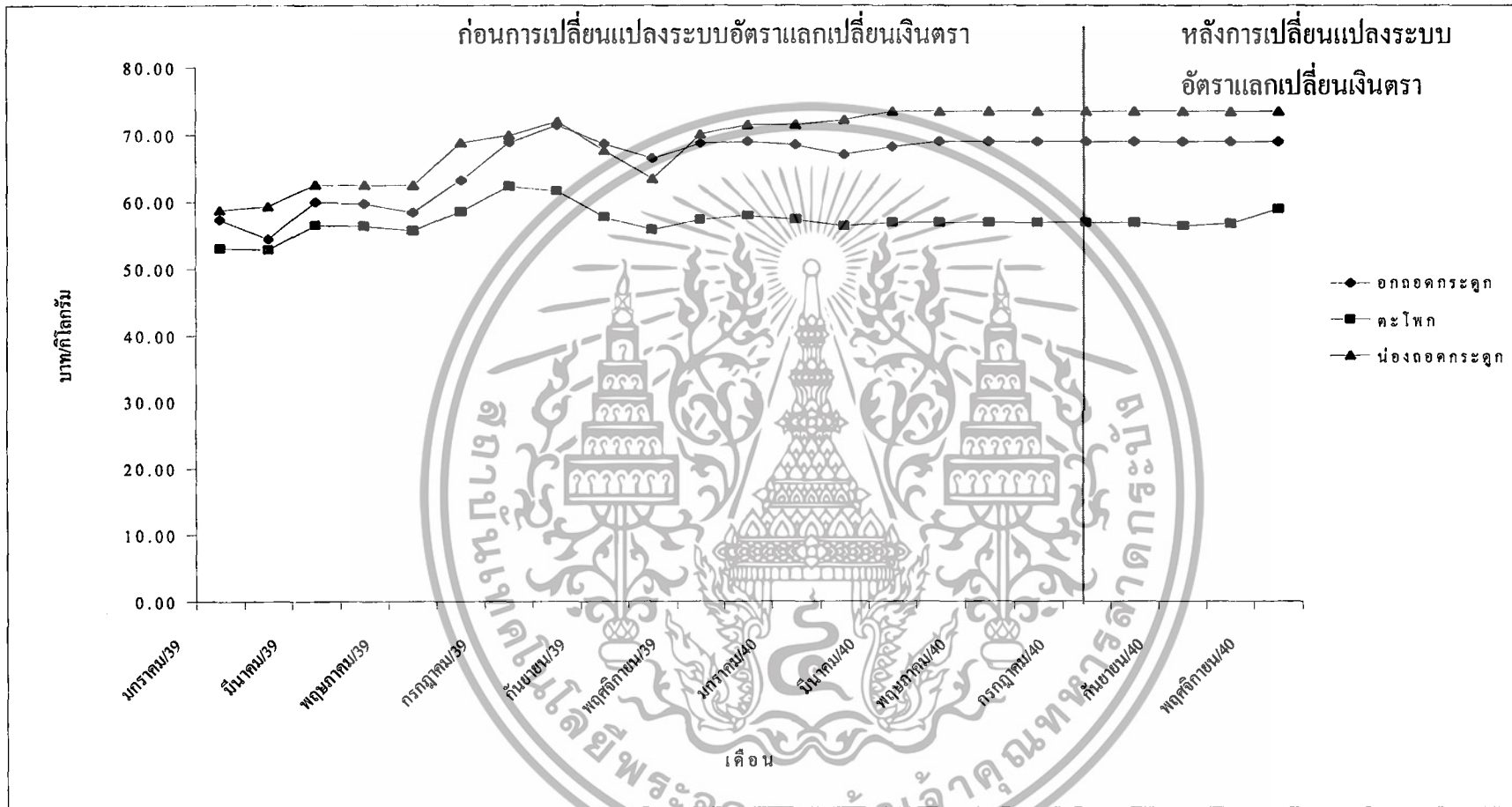
ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

ภาพที่ 5 ราคาขายปลีกเนื้อกระบือ ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540
ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

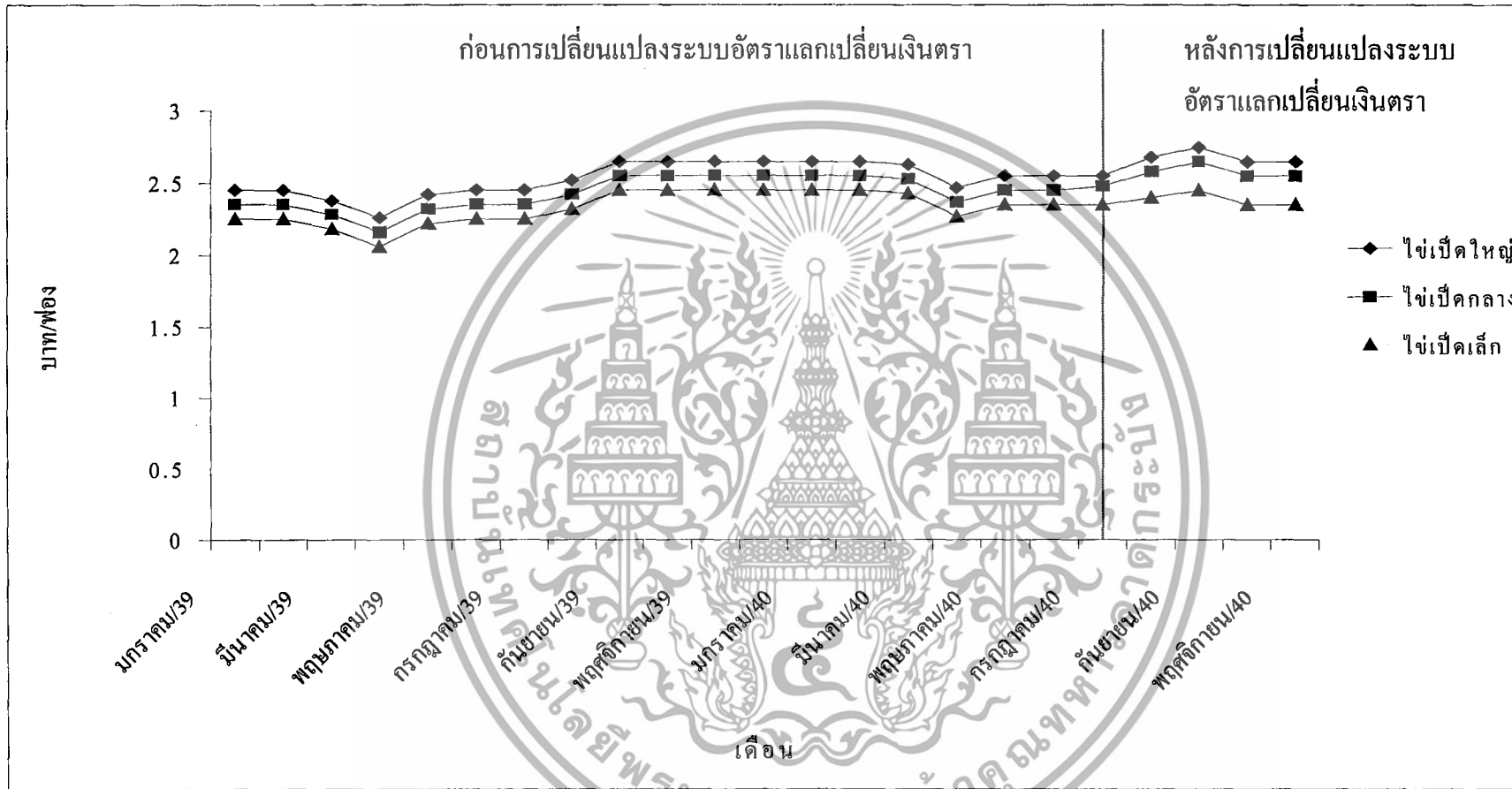

ภาพที่ 6 ราคาขายปลีกโกสศทั้งตัว ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540
ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

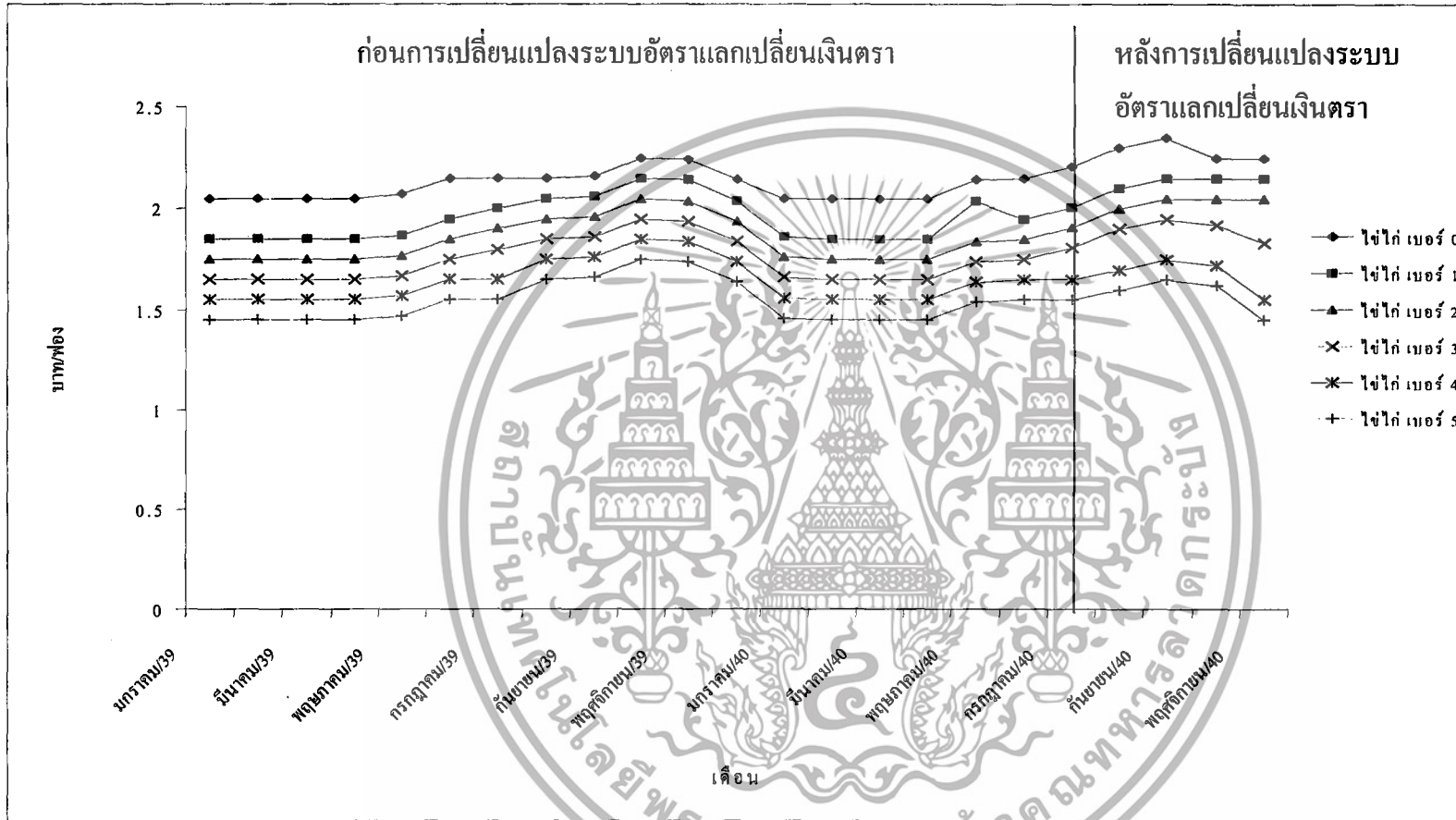

ภาพที่ 7 ราคาขายปลีกไก่สดชำแหละ ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540

ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

ภาพที่ 8 ราคาขายปลีกไข่เบ็ด ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540
ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

ภาพที่ 9 ราคาขายปลีกไข่ไก่ ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540
 ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ในครั้งนี้ สักขณที่ใช้ในการวัดความสัมพันธ์จะใช้ค่าความเชื่อมั่นเป็นร้อยละ (%) หรือใช้สัญลักษณ์ α (alpha) ในการกำหนดและอธิบายให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของราคาน้ำมันที่มีต่อราคาเนื้อสัตว์

ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันดีเซลกับราคาเนื้อสัตว์

ก่อนการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของราคาน้ำมันดีเซลกับราคาเนื้อสัตว์ก่อนการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

กำหนด ค่าความเชื่อมั่น 95% $\alpha = 0.05$ และค่าความเชื่อมั่น 99% $\alpha = 0.01$
ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ คือ

ราคาเนื้อสุกร ประเภทเนื้อสันใน เนื้อสันนอก และเนื้อตะโพก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันดีเซลที่ระดับนัยสำคัญ 0.01, 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ 0.63, 0.63 และ 0.46 ตามลำดับ ดังนั้น ราคาน้ำมันดีเซลกับราคาเนื้อสุกรจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันดีเซลสูงขึ้น ราคาเนื้อสุกรก็จะมีราคาสูงขึ้น และเมื่อราคาน้ำมันดีเซลลดลง ราคาเนื้อสุกรก็จะลดลงเช่นเดียวกัน

ราคาเนื้อโค ประเภทเนื้อธรรมดา เนื้อสันใน และเนื้อสันนอก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันดีเซลที่ระดับนัยสำคัญเท่ากัน คือ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ 0.72, 0.70 และ 0.67 ตามลำดับ ดังนั้น ราคาน้ำมันดีเซลกับราคาเนื้อโคจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันดีเซลสูงขึ้น ราคาเนื้อโคก็จะมีราคาสูงขึ้น และเมื่อราคาน้ำมันดีเซลลดลง ราคาเนื้อโคก็จะลดลงเช่นเดียวกัน

ราคาเนื้อกระบือ ประเภทเนื้อกระบือธรรมดา และเนื้อกระบือสันนอก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันดีเซลที่ระดับนัยสำคัญเท่ากัน คือ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ

0.67 และ 0.67 ตามลำดับ ดังนั้น ราคาน้ำมันดีเซลกับราคาเนื้อกระบือจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันดีเซลสูงขึ้น ราคาเนื้อกระบือก็จะมีราคาสูงขึ้นและเมื่อราคาน้ำมันดีเซลลดลง ราคาเนื้อกระบือก็จะลดลงเช่นเดียวกัน

ราคาเนื้อไก่ ประเภทไก่สดชำแหละในส่วนของอกถอดกระดูก และน่องถอดกระดูก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันดีเซลที่ระดับนัยสำคัญที่เท่ากัน คือ 0.05 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ 0.42 และ 0.51 ตามลำดับ ดังนั้น ราคาน้ำมันดีเซลกับราคาเนื้อไก่ชำแหละในส่วนดังกล่าวจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันดีเซลสูงขึ้น ราคาเนื้อไก่ก็จะมีราคาสูงขึ้นเช่นเดียวกัน สำหรับไก่สดทั้งตัวและไก่สดชำแหละในส่วนของเนื้อตะโพกไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันดีเซลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราคาไข่เป็ด ทั้ง 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันดีเซลที่ระดับนัยสำคัญที่เท่ากัน คือ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ 0.74, 0.74 และ 0.74 เท่ากัน ดังนั้น ราคาน้ำมันดีเซลกับราคาไข่เป็ดจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันดีเซลสูงขึ้น ราคาไข่เป็ดก็จะมีราคาสูงขึ้นเช่นเดียวกัน

ราคาไข่ไก่ ทั้ง 5 ขนาด คือ เบอร์ 0 - เบอร์ 5 ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันดีเซลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วกับราคาเนื้อสัตว์

ก่อนการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วกับราคาเนื้อสัตว์ ก่อนการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

กำหนด ค่าความเชื่อมั่น 95% $\alpha = 0.05$ และค่าความเชื่อมั่น 99% $\alpha = 0.01$

ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ คือ

ราคาเนื้อสุกร ประเภทเนื้อสันใน เนื้อสันนอก และเนื้อตะโพก ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราคาเนื้อโค ประเภทเนื้อธรรมดา เนื้อสันใน และเนื้อสันนอก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วที่ระดับนัยสำคัญเท่ากัน คือ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ 0.84, 0.84 และ 0.84 ตามลำดับ ดังนั้น ราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วกับราคาเนื้อโคจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันเบนซินธรรมดา

ไร้สารตะกั่วสูงขึ้น ราคาเนื้อโคก็จะมีราคาสูงขึ้น และเมื่อราคาน้ำมันดังกล่าวลดลง ราคาเนื้อโคก็จะลดลงเช่นเดียวกัน

ราคาเนื้อกระบือ ประเภทเนื้อกระบือธรรมดา และเนื้อกระบือสันนอก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วที่ระดับนัยสำคัญเท่ากัน คือ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ 0.84 และ 0.84 ตามลำดับ ดังนั้น ราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วกับราคาเนื้อกระบือจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันสูงขึ้น ราคาเนื้อกระบือก็จะมีราคาสูงขึ้น และเมื่อราคาน้ำมันลดลง ราคาเนื้อกระบือก็จะลดลงเช่นเดียวกัน

ราคาเนื้อไก่ ประเภทไก่สดชำแหละในส่วนของน่องถอดกระดูก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ 0.73 ดังนั้น ราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วกับราคาเนื้อไก่ชำแหละในส่วนดังกล่าวจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันสูงขึ้น ราคาเนื้อไก่ก็จะมีราคาสูงขึ้นเช่นเดียวกัน สำหรับไก่สดทั้งตัวและไก่สดชำแหละในส่วนของอกถอดกระดูก และเนื้อตะโพกไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราคาไข่เป็ด ทั้ง 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วที่ระดับนัยสำคัญที่เท่ากัน คือ 0.05 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากัน คือ 0.53 ดังนั้น ราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วกับราคาไข่เป็ดจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วสูงขึ้น ราคาไข่เป็ดก็จะมีราคาสูงขึ้นเช่นเดียวกัน

ราคาไข่ไก่ ทั้ง 5 ขนาด คือ เบอร์ 0 - เบอร์ 5 ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วกับราคาเนื้อสัตว์

ก่อนการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของราคาน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วกับราคาเนื้อสัตว์ก่อนการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

กำหนด ค่าความเชื่อมั่น 95% $\alpha = 0.05$ และค่าความเชื่อมั่น 99% $\alpha = 0.01$

ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ คือ

ราคาน้ำมันสุกร ประเภทเนื้อสันใน เนื้อสันนอก และเนื้อตะโพก ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราคาเนื้อโค ประเภทเนื้อธรรมดา เนื้อสันใน และเนื้อสันนอก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วที่ระดับนัยสำคัญเท่ากัน คือ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ 0.73, 0.73 และ 0.74 ตามลำดับ ดังนั้น ราคาน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วกับราคาเนื้อโคจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วสูงขึ้น ราคาเนื้อโคก็จะมีราคาสูงขึ้น และเมื่อราคาน้ำมันดังกล่าวลดลง ราคาเนื้อโคก็จะลดลงเช่นเดียวกัน

ราคาเนื้อกระบือ ประเภทเนื้อกระบือธรรมดา และเนื้อกระบือสันนอก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วที่ระดับนัยสำคัญเท่ากัน คือ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ 0.74 และ 0.74 ตามลำดับ ดังนั้น ราคาน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วกับราคาเนื้อกระบือจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันสูงขึ้น ราคาเนื้อกระบือก็จะมีราคาสูงขึ้น และเมื่อราคาน้ำมันลดลง ราคาเนื้อกระบือก็จะลดลงเช่นเดียวกัน

ราคาเนื้อไก่ ประเภทไก่สดชำแหละในส่วนของน่องถอดกระดูก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ 0.64 ดังนั้น ราคาน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วกับราคาเนื้อไก่ชำแหละในส่วนดังกล่าวจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันสูงขึ้น ราคาเนื้อไก่ก็จะมีราคาสูงขึ้นเช่นเดียวกัน สำหรับไก่สดทั้งตัวและไก่สดชำแหละในส่วนของอกถอดกระดูก และเนื้อตะโพกไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราคาไข่เป็ด ทั้ง 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราคาไข่ไก่ ทั้ง 5 ขนาด คือ เบอร์ 0 - เบอร์ 5 ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนกับราคาเนื้อสัตว์

ก่อนการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของราคาน้ำมันเบนซินพิเศษกับราคาเนื้อสัตว์ก่อนการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

กำหนด ค่าความเชื่อมั่น 95% $\alpha = 0.05$ และค่าความเชื่อมั่น 99% $\alpha = 0.01$

ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ คือ

ราคาน้ำมันสุกร ประเภทเนื้อสันใน เนื้อสันนอก และเนื้อตะโพก ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราคาเนื้อโค ประเภทเนื้อธรรมดา เนื้อสันใน และเนื้อสันนอก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนที่ระดับนัยสำคัญเท่ากัน คือ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ 0.71, 0.71 และ 0.71 ตามลำดับ ดังนั้น ราคาน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนกับราคาเนื้อโคจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนสูงขึ้น ราคาเนื้อโคก็จะมีราคาสูงขึ้น และเมื่อราคาน้ำมันดังกล่าวลดลง ราคาเนื้อโคก็จะลดลงเช่นเดียวกัน

ราคาเนื้อกระบือ ประเภทเนื้อกระบือธรรมดา และเนื้อกระบือสันนอก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนที่ระดับนัยสำคัญเท่ากัน คือ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ 0.71 และ 0.71 ตามลำดับ ดังนั้น ราคาน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนกับราคาเนื้อกระบือจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันสูงขึ้น ราคาเนื้อกระบือก็จะมีราคาสูงขึ้น และเมื่อราคาน้ำมันลดลง ราคาเนื้อกระบือก็จะลดลงเช่นเดียวกัน

ราคาเนื้อไก่ ประเภทไก่สดชำแหละในส่วนของน่องถอดกระดูก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ 0.62 ดังนั้น ราคาน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนกับราคาเนื้อไก่ชำแหละในส่วนดังกล่าวจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันสูงขึ้น ราคาเนื้อไก่ก็จะมีราคาสูงขึ้นเช่นเดียวกัน สำหรับไก่สดทั้งตัวและไก่สดชำแหละในส่วนของอกถอดกระดูก และเนื้อตะโพกไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราคาไข่เป็ด ทั้ง 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราคาไข่ไก่ ทั้ง 5 ขนาด คือ เบอร์ 0 - เบอร์ 5 ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมัน 4 ประเภทกับราคาเนื้อสัตว์

หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของราคาน้ำมันดีเซล น้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่ว น้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่ว และน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทน กับราคาเนื้อสัตว์หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา พบว่า ให้ผลการศึกษาเช่นเดียวกัน ดังนั้นจะทำการวิเคราะห์โดยรวมถึงความสัมพันธ์ของราคาน้ำมันทั้ง 4 ประเภท กับราคาเนื้อสัตว์

กำหนด ค่าความเชื่อมั่น 95% $\alpha = 0.05$ และค่าความเชื่อมั่น 99% $\alpha = 0.01$

ได้ผลการศึกษาดังนี้ คือ

ราคาเนื้อสุกร ประเภทเนื้อสันใน เนื้อสันนอก และเนื้อตะโพก มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันทั้ง 4 ประเภท ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากัน คือ -0.97 ดังนั้น เมื่อราคาน้ำมันทั้ง 4 ประเภทสูงขึ้น ก็มีผลทำให้ราคาเนื้อสุกรมีราคาสูงขึ้น จะเห็นได้ว่า ก่อนการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรานั้น ราคาน้ำมันดีเซลมีความสัมพันธ์กับราคาเนื้อสุกรและมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาน้ำมันดีเซลสูงขึ้น ราคาเนื้อสุกรก็จะมีราคาสูงขึ้นเช่นเดียวกัน แต่น้ำมันเบนซินทั้ง 3 ประเภท ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาเนื้อสุกรก่อนการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ด้วยเหตุนี้การเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นแบบลอยตัวและมีการลดค่าเงินบาทจึงมีผลกระทบต่อราคาเนื้อสุกรในด้านของราคาทำให้สูงขึ้นมากกว่าเดิม

ราคาเนื้อโค ไม่สามารถอ่านค่าของความสัมพันธ์ได้ เนื่องจากราคาเนื้อโคมีราคาคงที่ตลอด เพราะเป็นสินค้าที่รัฐบาลควบคุมราคามีให้มีการเปลี่ยนแปลงมากจนเกินไป และอาจมีปัจจัยอื่นที่ทำให้ราคาของเนื้อโคมีการเปลี่ยนแปลง เช่น วัตถุดิบอาหารสัตว์ เป็นต้น

ราคาเนื้อกระบือ ไม่สามารถอ่านค่าของความสัมพันธ์ได้ เนื่องจากราคาเนื้อกระบือมีราคาคงที่ตลอดเพราะเป็นสินค้าที่รัฐบาลควบคุมราคามีให้มีการเปลี่ยนแปลงมากจนเกินไป และอาจมีปัจจัยอื่นที่ทำให้ราคาของเนื้อกระบือมีการเปลี่ยนแปลง เช่น วัตถุดิบอาหารสัตว์ เป็นต้น

ราคาเนื้อไก่ ทั้งประเภทไก่สดทั้งตัวและไก่สดชำแหละไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันดีเซลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราคาไข่เป็ด ทั้ง 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันทั้ง 4 ประเภทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราคาไข่ไก่ ทั้ง 5 ขนาด คือ เบอร์ 0, เบอร์ 3, เบอร์ 4 และเบอร์ 5 ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันทั้ง 4 ประเภทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไข่ไก่เบอร์ 1 และเบอร์ 2 มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันทั้ง 4 ประเภทที่ระดับนัยสำคัญเท่ากัน คือ 0.05 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากัน คือ 0.89 ดังนั้น หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ราคาน้ำมันทั้ง 4 ประเภทมีความสัมพันธ์กับราคาไข่ไก่เบอร์ 1 และเบอร์ 2 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือเมื่อราคาน้ำมันดีเซลสูงขึ้น ราคาไข่ไก่ดังกล่าวก็จะมีราคาสูงขึ้นเช่นเดียวกัน

ข้อคิดเห็น

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ จะเห็นได้ว่า ราคาน้ำมันมีผลต่อราคาเนื้อสัตว์ทำให้ราคาเนื้อสัตว์มีการเปลี่ยนแปลง แต่ไม่ได้มีผลต่อราคาเนื้อสัตว์ทุกประเภท ดังนั้น จากการศึกษาพบว่ามีปัจจัยอื่นที่มีผลทำให้ราคาเนื้อสัตว์มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากรมีการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเช่นเดียวกัน นั่นคือ ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์

ในปัจจุบัน การเลี้ยงสัตว์เพื่อการค้าประเภทปศุสัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ สุกร โคเนื้อ ไก่เนื้อ ไก่ไข่ และเป็ดไข่ มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทำให้ปริมาณความต้องการอาหารสัตว์สูงขึ้น ต้นทุนการเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 60-70 ของต้นทุนการเลี้ยงทั้งหมดเป็นค่าอาหารสัตว์ ดังนั้น ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ซึ่งใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ จึงมีผลกระทบต่อราคาของเนื้อสัตว์ วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ส่วนใหญ่ ได้แก่ ข้าวโพด กากถั่วเหลือง ปลาป่น มันสำปะหลัง รำข้าว และปลายข้าว โดยวัตถุดิบที่สามารถผลิตได้ภายในประเทศ ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง รำข้าว และปลายข้าว สำหรับกากถั่วเหลืองไม่สามารถผลิตได้เพียงพอ จึงจำเป็นต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ ส่วนปลาป่นนั้นถึงแม้ว่าจะผลิตในประเทศได้ในปริมาณค่อนข้างสูง แต่ยังมี การนำเข้าปลาป่นคุณภาพสูงจากต่างประเทศ ในด้านของวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ให้สารอาหาร จำพวกคาร์โบไฮเดรต ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง รำข้าว และปลายข้าว ซึ่งวัตถุดิบเหล่านี้จะใช้ทดแทนกันได้ในกรณีที่วัตถุดิบบางตัวประสบกับปัญหาการขาดแคลนหรือมีราคาสูง ส่วนวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ให้สารอาหารจำพวกโปรตีน ได้แก่ กากถั่วเหลือง และปลาป่น ซึ่งตามปกติจะใช้เป็นส่วนผสมหลักในอาหารสัตว์เกือบทุกชนิด

บทที่ 5

ผลกระทบจากความล้มพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ ที่มีต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค

ปัจจุบันเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า ประเทศไทยมีการนำเข้าน้ำมันปีละเป็นจำนวนมาก สำหรับนำเข้ามาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปประเภทต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการในแต่ละภาคเศรษฐกิจ เนื่องจากสาเหตุที่น้ำมันเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญต่อการผลิตสินค้าและบริการของประเทศ ดังนั้นเมื่อน้ำมันมีราคาสูงขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อภาระรายจ่ายค่าน้ำมันของแต่ละภาคเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบทางอ้อมในด้านอื่น ๆ อีกหลายประการ อาทิเช่น ค่าวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงาน ฯลฯ ทำให้ราคามีแนวโน้มสูงขึ้นตามไปด้วย ปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากปัญหาน้ำมันขึ้นราคา เป็นผลกระทบโดยตรงภายหลังการปรับราคาน้ำมันทั้งของตลาดโลกและภายในประเทศประกอบด้วยปัญหาดังต่อไปนี้ คือ

1. ผลกระทบในด้านต้นทุนการผลิต เนื่องจากการผลิตสินค้าและบริการของแต่ละภาคเศรษฐกิจของประเทศไทย มีความจำเป็นต้องใช้น้ำมันเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญเพราะถ้าพิจารณาในแง่ต้นทุนการผลิต พบว่ามีการใช้น้ำมันในปริมาณที่สูงมาก เช่น ภาคการไฟฟ้า ประปา การคมนาคมขนส่ง การผลิตสินค้าในภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ต้องใช้น้ำมันเป็นจำนวนมาก เช่น อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ และอุตสาหกรรมกระดาษ ส่วนในด้านเกษตรกรรมจะใช้มากในการทำประมง และการขนส่งเพื่อเคลื่อนย้ายผลผลิตจากแหล่งผลิตไปยังตลาดกลาง และระหว่างตลาดหนึ่งไปยังอีกตลาดหนึ่ง รวมทั้งขนส่งวัตถุดิบหรืออาหารสัตว์และปศุสัตว์ไปยังตลาดการค้าเพื่อนำไปแปรรูปหรือจำหน่ายให้กับเกษตรกรต่อไป

2. ผลกระทบต่อรายได้และระดับการครองชีพ ในภาวะที่ระดับราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลกระทบไปถึงระดับรายได้และการครองชีพของผู้บริโภคโดยทั่วไป เนื่องจากผู้ผลิตจะผลักภาระราคาสินค้าไปยังผู้บริโภคจะทำให้ผู้บริโภคต้องจ่ายเงินเพิ่มขึ้นเพื่อซื้อสินค้าสำหรับการอุปโภคและบริโภค ในชีวิตประจำวันถ้าผู้บริโภคยังคงได้รับรายได้เป็นตัวเงิน (money income) เท่าเดิม ในขณะที่ราคาสินค้าในตลาดเพิ่มสูงขึ้น ย่อมหมายความว่า รายได้ที่แท้จริง (real income) จะลดลงเพราะอำนาจซื้อของเงิน (purchasing power) ลดลงเนื่องจากการเพิ่มราคาสินค้าของผู้ผลิต และโดยลักษณะการบริโภคของผู้บริโภคที่มีรายได้ประจำมีแนวโน้มการบริโภคสูง ดังนั้นไม่ว่าระดับราคาสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพจะเพิ่มสูงขึ้นเพียงใด ผู้บริโภคยังจำเป็นต้องซื้อสินค้าชนิดดังกล่าวเพราะเป็นสิ่งที่ต้องใช้ในการดำรงชีวิตและเป็นสาเหตุให้รายได้ส่วนที่เหลือลดลง

3. ผลกระทบต่อภาวะเงินเฟ้อ ภาวะเงินเฟ้อเกิดขึ้นเมื่อระดับราคาสินค้าและบริการในตลาดเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น ความต้องการโดยส่วนรวม (aggregate demand) เพิ่มสูงขึ้นมากเกินกว่าความสามารถในการผลิตของระบบเศรษฐกิจที่เรียกว่า demand pull inflation หรือภาวะเงินเฟ้อที่เกิดจากต้นทุนที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ที่เรียกว่า cost push inflation แต่สำหรับประเทศไทยในปัจจุบัน นอกจากจะประสบกับปัญหาเงินเฟ้ออันเนื่องมาจากราคาสินค้าอุปโภคบริโภคเพิ่มสูงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอัตราการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ 7 เป็น ร้อยละ 10 นอกจากนี้ในด้านของสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ เช่น น้ำมันมีแนวโน้มว่าราคาจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ และอยู่ในอัตราที่ค่อนข้างสูง ทำให้ผู้บริโภคได้รับความเดือดร้อนทั้งยังไม่มีมาตรการในการเพิ่มรายได้รองรับ นอกจากนี้ให้ผู้บริโภคช่วยกันประหยัดเท่านั้น

4. ผลกระทบต่ออัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและระดับการจ้างงาน การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นแบบลอยตัว มีสาเหตุมาจากการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด เงินบาทถูกนำออกไปต่างประเทศเป็นจำนวนมากทั้งจากการท่องเที่ยวและการศึกษา รวมถึงการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ เช่น สินค้าฟุ่มเฟือย น้ำมัน และการทำธุรกิจเกี่ยวกับ IT (Information Technology) นอกจากนี้ การปล่อยค่าเงินบาทลอยตัวโดยไม่มีมาตรการรองรับ ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น และราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นในอัตราที่ค่อนข้างสูง เป็นสาเหตุให้อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจมีการชะลอตัว และด้วยเหตุที่ภาวะเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศมีแนวโน้มชะลอตัวลงเช่นนี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อระดับการจ้างงานของประเทศ เพราะปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นในขณะที่ภาวะเศรษฐกิจดังกล่าวมีน้อยเกินกว่าที่จะรองรับปริมาณแรงงานที่ต้องการทำงาน ดังนั้นจึงเกิดปัญหาการว่างงานเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้พบว่า องค์กรบางแห่งมีการลดเงินเดือนพนักงาน เนื่องจากประสบปัญหาการขาดทุน และบางองค์กรต้องล้มเลิกกิจการ เพราะไม่สามารถนำเงินมาชำระหนี้สินได้ จึงกลายเป็นปัญหาที่ทำให้ผู้ประกอบการและพนักงานที่ไม่มีงานทำเกิดความเครียด และคิดหาทางออกให้กับตนเองด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งถ้าหากปัญหานี้ยังไม่ได้รับการพิจารณาแก้ไขโดยเร่งด่วน จะเกิดปัญหาในด้านความขัดแย้งทางสังคมและการเมือง ซึ่งจะมีผลเสียหายต่อประเทศชาติมากขึ้น จนยากที่จะทำการแก้ไข

5. ผลกระทบต่อโครงสร้างเศรษฐกิจไทย ปัญหาทางด้านโครงสร้างเศรษฐกิจไทยเกิดจากผลกระทบของวิกฤตการณ์น้ำมันที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศซึ่งมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในระยะเวลานั้น โดยจะมีจุดมุ่งเน้นในด้านอุตสาหกรรม การส่งเสริมการส่งออก และการนำเข้าผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุดิบในด้านเครื่องจักร อุปกรณ์ หรือน้ำมันดิบ ซึ่งนำมาใช้ทั้งในภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม เป็นเหตุให้ประเทศไทยมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่ในระยะยาวประเทศไทยไม่สามารถจะพัฒนาเทคโนโลยี

ได้รวดเร็วทัดเทียมกับต่างประเทศ นอกจากนี้การพัฒนาเศรษฐกิจมิได้นำปัจจัยทางด้านพลังงานมาประกอบเพื่อกำหนดนโยบายและวางแผน เนื่องจากเทคนิคการผลิตในภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรมส่วนใหญ่ต้องอาศัยน้ำมันเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิต การใช้พลังงานส่วนมากจึงเป็นไปด้วยความไม่ประหยัด ดังนั้นเมื่อเกิดวิกฤตการณ์น้ำมันขึ้น จึงทำให้เป็นภาระหนักต่อการดำเนินนโยบายและมาตรการเพื่อคลี่คลายปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ

แนวทางแก้ไขปัญหา

1. มีการวางแผนการใช้น้ำมันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการใช้พลังงานด้วยความประหยัด มีมาตรการกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้ใช้พลังงานในแต่ละภาคเศรษฐกิจตระหนักถึงความรับผิดชอบในปัจจุบันที่ภาวะน้ำมันอยู่ในขั้นการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนี้ คือ
  - ก. ลดการใช้น้ำมันของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ
  - ข. การรณรงค์เพื่อสื่อสารมวลชนในการประหยัดน้ำมัน
  - ค. ลดการใช้พลังงานไฟฟ้าของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งควบคุมการใช้ไฟฟ้าของธุรกิจที่เห็นว่าเป็นการฟุ่มเฟือยให้ลดน้อยลง
  - ง. กำหนดราคาน้ำมันมิให้สูงจนเกินไป โดยเฉพาะน้ำมันที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต เช่น น้ำมันดีเซล น้ำมันเบนซิน เป็นต้น
  - จ. ปรับปรุงวิธีการใช้น้ำมัน ในโรงงานอุตสาหกรรมให้ถูกต้องและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ถูกต้องตามหลักเศรษฐศาสตร์ให้มากที่สุด
  - ฉ. ในด้านการคมนาคมขนส่ง ควรมีการกำหนดเส้นทางเดินรถ การกำหนดเวลา จุดจอดในเขตที่มีการจราจรค่อนข้างหนาแน่น รวมถึงการปรับปรุงการขนส่งสินค้าให้รวดเร็วและเพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค
2. ประชาชนทุกคนร่วมมือกันในการประหยัด ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิตหรือผู้บริโภคจะต้องร่วมมือกันในอันที่จะลดค่าใช้จ่ายในการอุปโภคและบริโภคทั้งสินค้าที่ไม่จำเป็น และที่เป็นสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น น้ำหอม เครื่องสำอาง สุรา บุหรี่ เป็นต้น ส่วนผู้ผลิตก็จะต้องไม่ขึ้นราคาสินค้าเกินความเป็นจริงและใช้วัตถุดิบในการผลิตที่สามารถผลิตในประเทศไทยได้
3. รัฐบาลจะต้องให้การดูแลเอาใจใส่และควบคุมราคาสินค้า ในสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รัฐบาลจะต้องให้การช่วยเหลือเกษตรกรในอันที่จะควบคุมราคาสินค้ามิให้ขึ้นราคามากเกินไป และไม่กดราคาสินค้าที่เกษตรกรผลิตโดยมีการพยุงราคา การประกันราคา รวมถึงการดูแลมิให้พ่อค้าคนกลางทำการกักตุนสินค้า ถือเป็นโอกาสในการเอาเปรียบเกษตรกรและผู้บริโภค

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

เนื้อสัตว์ถือเป็นสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศไทย เนื่องจากมีความจำเป็นในการดำรงชีวิต คือเป็นอาหารที่คนเราต้องการเพื่อให้ร่างกายเจริญเติบโต รวมทั้งสร้างเสริมและซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ แต่ด้วยเหตุที่เนื้อสัตว์เป็นสินค้าเกษตรและต้องใช้การขนส่งเป็นการเคลื่อนย้ายผลผลิตจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภคหรือไปสู่ตลาดปลายทาง ดังนั้นค่าขนส่งจึงมีความสำคัญเพราะเป็นค่าใช้จ่ายที่มีสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับต้นทุนการผลิตประเภทอื่น ๆ เป็นเหตุให้ราคาเนื้อสัตว์มีการเปลี่ยนแปลง เพราะต้องรวมค่าขนส่งเป็นต้นทุนในการจำหน่ายผลผลิต ดังนั้น ราคาน้ำมันซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบในการขนส่งจะมีผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนของราคาเนื้อสัตว์ ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นแบบลอยตัว และมีการลดค่าเงินบาท โดยราคาน้ำมันเป็นสินค้าที่ต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ ทำให้ราคาน้ำมันมีราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นผลให้ราคาเนื้อสัตว์มีราคาสูงขึ้นเช่นเดียวกัน

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันกับราคาเนื้อสัตว์ในตลาดกรุงเทพมหานครนั้น จะเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิทั้งข้อมูลที่เป็นสถิติ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้ในห้องสมุดต่าง ๆ ทั้งในส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างราคาน้ำมันทั้งน้ำมันดีเซล น้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่ว น้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่ว และน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทน และราคาเนื้อสัตว์โดยใช้ราคาเนื้อสุกร เนื้อโค เนื้อกระบือ เนื้อไก่ รวมทั้งไข่เป็ดและไข่ไก่ ซึ่งก่อนจะมีการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรานั้น ราคาน้ำมันทั้ง 4 ประเภท มีความสัมพันธ์กับราคาเนื้อสัตว์บางประเภท และหลังจากการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ราคาน้ำมันทั้ง 4 ประเภทยังคงมีความสัมพันธ์กับราคาเนื้อสัตว์เพียงบางประเภท นอกจากนี้ยังพบว่า ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ก็มีความสัมพันธ์กับราคาเนื้อสัตว์เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ราคาน้ำมัน

1. รัฐบาลควรมีการส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจน้ำมันให้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้มีการแข่งขันในด้านราคาและการให้บริการ จะสามารถลดปัญหาการรวมตัวกันกำหนดราคาและค่าการตลาดที่สูงเกินไป และควรมีการพิจารณาค่าการตลาดที่เหมาะสมเป็นช่วง ๆ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายและการลงทุนมีการเปลี่ยนแปลง และควรตั้งอยู่บนพื้นฐานการลงทุนของธุรกิจ
2. ควรแจ้งการปรับราคาน้ำมันขายปลีกให้แก่ผู้จำหน่ายอย่างรวดเร็ว เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงราคาในตลาดสิงคโปร์

ราคาเนื้อสัตว์

ปัญหาความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นวัฏจักรต่อเนื่อง และรัฐบาลไม่สามารถแก้ไขได้อย่างถาวร ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจและการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อควบคุมปริมาณการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ซึ่งจะเป็นการทำให้ราคาไม่เกิดความผันผวนมากนัก และควรดูแลในเรื่องของการชลประทานให้มีน้ำเพียงพอต่อความต้องการเสมอ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงพาณิชย์. 2540. รายงานผลการศึกษาเรื่องโครงการศึกษาโครงสร้างการเกษตร

และสินค้ายุทธศาสตร์เกษตร: อาหารสัตว์. กรุงเทพมหานคร: (อัสสัมชัญ)

ไกรสร คือประโคน. 2523. ราคาผลิตผลเกษตรและรายได้. กรุงเทพมหานคร:

บริษัท ประชาชน จำกัด.

คัมภีร์ กอธีระกุล และคณะ. 2527. เกษตรทั่วไป 3: สัตว์เศรษฐกิจ (พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง).

กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ธนาคารกสิกรไทย. 2525. น้ำมันและพลังงานทดแทน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กราฟิการ์ต.

ธนาคารทหารไทย. 2534. “เศรษฐกิจไทยในครั้งแรกของปี 2534”. แนวโน้มเศรษฐกิจ. 11(7):

น. 3-46.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2538. “ภาวะเศรษฐกิจไทย”. รายงานเศรษฐกิจรายเดือน. 35(7):

น. 4-71.

นิตนาม. 2540ก. “น้ำมันอันไม่อยู่”. ฐานเศรษฐกิจ. (13 กรกฎาคม 2540): น. 2.

นิตนาม. 2540ข. “รัฐตั้งลดราคาน้ำมัน”. ฐานเศรษฐกิจ. (15 กันยายน 2540): น. 2.

นิตนาม. 2540ค. “ลดค่าเงินบาท”. ประชาชาติธุรกิจ. (11 เมษายน 2540): น. 2.

บริษัท เอสโซ่แอสเตนคาร์คประเทศไทย จำกัด. 2521. น้ำมันเชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์หล่อลื่น.

กรุงเทพมหานคร: เอร่าวิชันการพิมพ์.

ไพฑูรย์ คัชมาตย์. 2528. การวิเคราะห์ราคาผลิตภัณฑ์เกษตร. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย

ขอนแก่น.

วลัยลักษณ์ เร่งงาน. 2540. โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและการกำกับดูแล. กรมการค้าภายใน.

(ไม่ระบุสำนักพิมพ์)

วิเชียร เกตุสิงห์. 2524. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่แปด). กรุงเทพมหานคร:

(ไม่ระบุสำนักพิมพ์)

วีระพล สุวรรณนันต์. 2540. “จุดอยู่รอดของไทยภายใต้ภาวะเศรษฐกิจหลังเงินบาทลอยตัว”.

สามิตสาร. 53(5): น. 51-65.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. 2540. รายงานเรื่องนโยบายและมาตรการการผลิตและการนำ

เข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์. กรุงเทพมหานคร: (ไม่ระบุสำนักพิมพ์)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2540. “แนวทางการกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจและการขึ้นทะเบียน

เกษตรกร”. วารสารการพยากรณ์ผลผลิตการเกษตร. (กันยายน 2540): น. 59-64.

อภิสิทธิ์ อิศริยานุกูล. 2526. ราคาผลิตภัณฑ์เกษตร (พิมพ์ครั้งที่สอง). ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร,

คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Ott, Lyman. 1984. **An Introduction to Statistical Methods and Data Analysis.**

2nd ed. Boston: PWS Publishers, Inc.

ตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่ 1 ราคาขายปลีกเนื้อสุกรชำแหละในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2540 (บาท/กิโลกรัม)

เดือน/ปี	สุกรชำแหละ		
	เนื้อสุกรสันใน	เนื้อสุกรสันนอก	เนื้อตะโพก
มกราคม/39	76.00	76.00	73.00
กุมภาพันธ์/39	75.15	75.15	72.15
มีนาคม/39	75.00	75.00	72.00
เมษายน/39	76.05	76.05	73.84
พฤษภาคม/39	78.90	78.90	76.70
มิถุนายน/39	81.00	81.00	79.00
กรกฎาคม/39	81.00	81.00	79.00
สิงหาคม/39	84.95	84.95	83.00
กันยายน/39	85.67	85.67	84.00
ตุลาคม/39	85.00	85.00	82.00
พฤศจิกายน/39	85.00	85.00	82.00
ธันวาคม/39	85.00	85.00	82.00
มกราคม/40	84.36	84.36	81.36
กุมภาพันธ์/40	83.00	83.00	80.00
มีนาคม/40	81.48	81.48	78.48
เมษายน/40	81.39	81.39	78.50
พฤษภาคม/40	83.21	83.21	80.95
มิถุนายน/40	85.00	85.00	82.00
กรกฎาคม/40 ¹	85.00	85.00	82.00
สิงหาคม/40 ¹	85.00	85.00	82.00
กันยายน/40 ¹	83.09	83.09	80.09
ตุลาคม/40 ¹	81.59	81.59	78.64
พฤศจิกายน/40 ¹	78.25	78.25	76.25

หมายเหตุ¹ หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

ตารางภาคผนวกที่ 2 ราคาขายปลีกเนื้อ โค ในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือนพฤศจิกายน
พ.ศ. 2540 (บาท/กิโลกรัม)

เดือน/ปี	เนื้อโค		
	เนื้อโคธรรมดา	เนื้อโคสันใน	เนื้อโคสันนอก
มกราคม/39	68.00	115.00	69.00
กุมภาพันธ์/39	68.00	115.00	69.00
มีนาคม/39	68.00	115.00	69.00
เมษายน/39	68.00	115.00	69.00
พฤษภาคม/39	68.50	120.00	70.00
มิถุนายน/39	69.00	125.00	71.00
กรกฎาคม/39	69.00	125.00	71.00
สิงหาคม/39	70.05	130.24	72.05
กันยายน/39	71.00	135.00	73.00
ตุลาคม/39	71.00	135.00	73.00
พฤศจิกายน/39	72.05	135.00	74.05
ธันวาคม/39	78.00	138.33	80.17
มกราคม/40	82.14	145.00	85.32
กุมภาพันธ์/40	82.50	145.00	87.50
มีนาคม/40	82.50	145.00	87.50
เมษายน/40	82.50	145.00	87.50
พฤษภาคม/40	82.50	145.00	87.50
มิถุนายน/40	82.50	145.00	87.50
กรกฎาคม/40 ¹	82.50	145.00	87.50
สิงหาคม/40 ¹	82.50	145.00	87.50
กันยายน/40 ¹	82.50	145.00	87.50
ตุลาคม/40 ¹	82.50	145.00	87.50
พฤศจิกายน/40 ¹	82.50	145.00	87.50

หมายเหตุ¹ หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

ตารางภาคผนวกที่ 3 ราคาขายปลีกเนื้อกระป๋องในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือนพฤศจิกายน
พ.ศ. 2540 (บาท/กิโลกรัม)

เดือน/ปี	เนื้อกระป๋อง	
	เนื้อกระป๋องธรรมดา	เนื้อกระป๋องสันนอก
มกราคม/39	66.50	69.00
กุมภาพันธ์/39	66.50	69.00
มีนาคม/39	66.50	69.00
เมษายน/39	66.50	69.00
พฤษภาคม/39	67.75	70.00
มิถุนายน/39	69.00	71.00
กรกฎาคม/39	69.00	71.00
สิงหาคม/39	70.05	72.05
กันยายน/39	71.00	73.00
ตุลาคม/39	71.00	73.00
พฤศจิกายน/39	72.05	74.05
ธันวาคม/39	78.00	80.17
มกราคม/40	82.14	85.32
กุมภาพันธ์/40	82.50	87.50
มีนาคม/40	82.50	87.50
เมษายน/40	82.50	87.50
พฤษภาคม/40	82.50	87.50
มิถุนายน/40	82.50	87.50
กรกฎาคม/40 ¹	82.50	87.50
สิงหาคม/40 ¹	82.50	87.50
กันยายน/40 ¹	82.50	87.50
ตุลาคม/40 ¹	82.50	87.50
พฤศจิกายน/40 ¹	82.50	87.50

หมายเหตุ¹ หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา
ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

ตารางภาคผนวกที่ 4 ราคาขายปลีกไก่สดทั้งตัวในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือนพฤศจิกายน
พ.ศ. 2540 (บาท/กิโลกรัม)

เดือน/ปี	ไก่สดทั้งตัว	
	รวมเครื่องใน	ไม่รวมเครื่องใน
มกราคม/39	38.81	44.52
กุมภาพันธ์/39	40.25	45.50
มีนาคม/39	43.50	48.00
เมษายน/39	43.11	47.68
พฤษภาคม/39	41.00	46.00
มิถุนายน/39	42.97	48.26
กรกฎาคม/39	47.45	52.95
สิงหาคม/39	47.93	55.67
กันยายน/39	43.00	50.24
ตุลาคม/39	39.68	45.11
พฤศจิกายน/39	42.10	47.21
ธันวาคม/39	43.50	48.50
มกราคม/40	43.05	48.05
กุมภาพันธ์/40	41.74	46.87
มีนาคม/40	43.17	48.17
เมษายน/40	44.44	49.44
พฤษภาคม/40	43.18	48.18
มิถุนายน/40	42.50	47.50
กรกฎาคม/40 ¹	44.74	48.07
สิงหาคม/40 ¹	45.50	50.25
กันยายน/40 ¹	43.05	48.05
ตุลาคม/40 ¹	43.77	48.77
พฤศจิกายน/40 ¹	46.50	51.50

หมายเหตุ¹ หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา
ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

ตารางภาคผนวกที่ 5 ราคาขายปลีกไก่สดชำแหละในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2540 (บาท/กิโลกรัม)

เดือน/ปี	ไก่สดชำแหละ		
	อกถอดกระดูก	ตะโพก	น่องถอดกระดูก
มกราคม/39	57.38	53.05	58.81
กุมภาพันธ์/39	54.45	52.85	59.35
มีนาคม/39	60.00	56.50	62.50
เมษายน/39	59.79	56.39	62.50
พฤษภาคม/39	58.40	55.70	62.50
มิถุนายน/39	63.18	58.58	68.84
กรกฎาคม/39	68.90	62.36	69.95
สิงหาคม/39	71.43	61.67	71.95
กันยายน/39	68.64	57.69	67.64
ตุลาคม/39	66.50	55.91	63.50
พฤศจิกายน/39	68.76	57.40	70.07
ธันวาคม/39	69.00	58.00	71.50
มกราคม/40	68.50	57.45	71.50
กุมภาพันธ์/40	67.05	56.42	72.24
มีนาคม/40	68.19	57.00	73.50
เมษายน/40	69.00	57.00	73.50
พฤษภาคม/40	69.00	57.00	73.50
มิถุนายน/40	69.00	57.00	73.50
กรกฎาคม/40 ¹	69.00	57.00	73.50
สิงหาคม/40 ¹	69.00	57.00	73.50
กันยายน/40 ¹	69.00	56.50	73.50
ตุลาคม/40 ¹	69.00	56.89	73.50
พฤศจิกายน/40 ¹	69.00	59.00	73.50

หมายเหตุ¹ หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา
ที่ใหม่: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

ตารางภาคผนวกที่ 6 ราคาขายปลีก ไข่เป็ด ในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือนพฤศจิกายน
พ.ศ. 2540 (บาท/ฟอง)

เดือน/ปี	ไข่เป็ด		
	ใหญ่	กลาง	เล็ก
มกราคม/39	2.45	2.35	2.25
กุมภาพันธ์/39	2.45	2.35	2.25
มีนาคม/39	2.38	2.28	2.18
เมษายน/39	2.26	2.16	2.06
พฤษภาคม/39	2.42	2.32	2.22
มิถุนายน/39	2.45	2.35	2.25
กรกฎาคม/39	2.45	2.35	2.25
สิงหาคม/39	2.52	2.42	2.32
กันยายน/39	2.65	2.55	2.45
ตุลาคม/39	2.65	2.55	2.45
พฤศจิกายน/39	2.65	2.55	2.45
ธันวาคม/39	2.65	2.55	2.45
มกราคม/40	2.65	2.55	2.45
กุมภาพันธ์/40	2.65	2.55	2.45
มีนาคม/40	2.63	2.53	2.43
เมษายน/40	2.47	2.37	2.27
พฤษภาคม/40	2.55	2.45	2.35
มิถุนายน/40	2.55	2.45	2.35
กรกฎาคม/40 ¹	2.55	2.48	2.35
สิงหาคม/40 ¹	2.68	2.58	2.40
กันยายน/40 ¹	2.75	2.65	2.45
ตุลาคม/40 ¹	2.65	2.55	2.35
พฤศจิกายน/40 ¹	2.65	2.55	2.35

หมายเหตุ¹ หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา
ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

ตารางภาคผนวกที่ 7 ราคาขายปลีกไข่ไก่ในตลาดกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือนพฤศจิกายน
พ.ศ. 2540 (บาท/ฟอง)

เดือน/ปี	ไข่ไก่					
	เบอร์ 0	เบอร์ 1	เบอร์ 2	เบอร์ 3	เบอร์ 4	เบอร์ 5
มกราคม/39	2.05	1.85	1.75	1.65	1.55	1.45
กุมภาพันธ์/39	2.05	1.85	1.75	1.65	1.55	1.45
มีนาคม/39	2.05	1.85	1.75	1.65	1.55	1.45
เมษายน/39	2.05	1.85	1.75	1.65	1.55	1.45
พฤษภาคม/39	2.07	1.87	1.77	1.67	1.57	1.47
มิถุนายน/39	2.15	1.95	1.85	1.75	1.65	1.55
กรกฎาคม/39	2.15	2.00	1.90	1.80	1.65	1.55
สิงหาคม/39	2.15	2.05	1.95	1.85	1.75	1.65
กันยายน/39	2.16	2.06	1.96	1.86	1.76	1.66
ตุลาคม/39	2.25	2.15	2.05	1.95	1.85	1.75
พฤศจิกายน/39	2.24	2.14	2.04	1.94	1.84	1.74
ธันวาคม/39	2.14	2.04	1.94	1.84	1.74	1.64
มกราคม/40	2.05	1.86	1.76	1.66	1.56	1.46
กุมภาพันธ์/40	2.05	1.85	1.75	1.65	1.55	1.45
มีนาคม/40	2.05	1.85	1.75	1.65	1.55	1.45
เมษายน/40	2.05	1.85	1.75	1.65	1.55	1.45
พฤษภาคม/40	2.14	2.04	1.84	1.74	1.64	1.54
มิถุนายน/40	2.15	1.95	1.85	1.75	1.65	1.55
กรกฎาคม/40 ¹	2.21	2.01	1.91	1.81	1.65	1.55
สิงหาคม/40 ¹	2.30	2.10	2.00	1.90	1.70	1.60
กันยายน/40 ¹	2.35	2.15	2.05	1.95	1.75	1.65
ตุลาคม/40 ¹	2.25	2.15	2.05	1.92	1.72	1.62
พฤศจิกายน/40 ¹	2.25	2.15	2.05	1.83	1.55	1.45

หมายเหตุ¹ หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา
ที่มา: (กระทรวงพาณิชย์, 2540)

ตารางภาคผนวกที่ 8 ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลในกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือนพฤศจิกายน
พ.ศ.2540 (บาท/ลิตร)

เดือน/ปี	ราคาขายปลีกเฉลี่ย			ราคาเฉลี่ย
	น้ำมัน ปตท.	น้ำมัน เชลล์	น้ำมัน เอสโซ่	
มกราคม/39	8.31	8.35	8.35	8.34
กุมภาพันธ์/39	8.34	8.38	8.39	8.37
มีนาคม/39	8.52	8.53	8.52	8.52
เมษายน/39	8.43	8.44	8.44	8.44
พฤษภาคม/39	8.41	8.42	8.42	8.42
มิถุนายน/39	8.37	8.37	8.36	8.37
กรกฎาคม/39	8.30	8.32	8.32	8.31
สิงหาคม/39	8.38	8.40	8.41	8.40
กันยายน/39	8.58	8.61	8.62	8.60
ตุลาคม/39	8.95	8.99	9.00	8.98
พฤศจิกายน/39	9.15	9.16	9.16	9.16
ธันวาคม/39	9.48	9.50	9.50	9.49
มกราคม/40	9.35	9.36	9.36	9.36
กุมภาพันธ์/40	8.69	8.70	8.70	8.70
มีนาคม/40	8.76	8.78	8.77	8.77
เมษายน/40	8.88	8.90	8.90	8.89
พฤษภาคม/40	8.79	8.80	8.79	8.79
มิถุนายน/40	8.54	8.54	8.54	8.54
กรกฎาคม/40 ¹	8.43	8.51	8.51	8.48
สิงหาคม/40 ¹	9.21	9.30	9.30	9.27
กันยายน/40 ¹	10.01	10.06	10.06	10.04
ตุลาคม/40 ¹	10.60	10.62	10.62	10.61
พฤศจิกายน/40 ¹	11.26	11.26	11.26	11.26

หมายเหตุ¹ หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

ที่มา: (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ, 2540)

ตารางภาคผนวกที่ 9 ราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วในกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539
– เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2540 (บาท/ลิตร)

เดือน/ปี	ราคาขายปลีกเฉลี่ย			ราคาเฉลี่ย
	น้ำมัน ปตท.	น้ำมัน เชลล์	น้ำมัน เอสโซ่	
มกราคม/39	8.20	8.20	8.20	8.20
กุมภาพันธ์/39	8.12	8.14	8.14	8.13
มีนาคม/39	8.33	8.33	8.34	8.33
เมษายน/39	8.74	8.76	8.79	8.76
พฤษภาคม/39	9.11	9.13	9.13	9.12
มิถุนายน/39	8.96	8.95	8.94	8.95
กรกฎาคม/39	8.69	8.69	8.68	8.69
สิงหาคม/39	8.61	8.61	8.61	8.61
กันยายน/39	8.72	8.72	8.72	8.72
ตุลาคม/39	8.95	8.98	8.99	8.97
พฤศจิกายน/39	9.13	9.14	9.14	9.14
ธันวาคม/39	9.23	9.24	9.24	9.24
มกราคม/40	9.24	9.25	9.25	9.25
กุมภาพันธ์/40	9.28	9.29	9.29	9.29
มีนาคม/40	9.47	9.51	9.51	9.50
เมษายน/40	9.42	9.43	9.43	9.43
พฤษภาคม/40	9.21	9.22	9.21	9.21
มิถุนายน/40	9.09	9.09	9.09	9.09
กรกฎาคม/40 ¹	9.18	9.26	9.26	9.23
สิงหาคม/40 ¹	9.97	10.06	10.06	10.03
กันยายน/40 ¹	10.78	10.83	10.83	10.81
ตุลาคม/40 ¹	11.41	11.42	11.42	11.42
พฤศจิกายน/40 ¹	11.90	11.92	11.92	11.91

หมายเหตุ¹ หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา
ที่มา: (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ, 2540)

ตารางภาคผนวกที่ 10 ราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วในกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 -
เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540 (บาท/ลิตร)

เดือน/ปี	ราคาขายปลีกเฉลี่ย			ราคาเฉลี่ย
	น้ำมัน ปตท.	น้ำมัน เชลล์	น้ำมัน เอสโซ่	
มกราคม/39	8.72	8.74	8.73	8.73
กุมภาพันธ์/39	8.64	8.66	8.66	8.65
มีนาคม/39	8.86	8.87	8.87	8.87
เมษายน/39	9.29	9.31	9.34	9.31
พฤษภาคม/39	9.66	9.68	9.68	9.67
มิถุนายน/39	9.50	9.50	9.49	9.50
กรกฎาคม/39	9.24	9.24	9.23	9.24
สิงหาคม/39	9.11	9.11	9.11	9.11
กันยายน/39	9.14	9.15	9.14	9.14
ตุลาคม/39	9.35	9.38	9.39	9.37
พฤศจิกายน/39	9.53	9.53	9.53	9.53
ธันวาคม/39	9.63	9.63	9.63	9.63
มกราคม/40	9.64	9.64	9.64	9.64
กุมภาพันธ์/40	9.68	9.68	9.68	9.68
มีนาคม/40	9.84	9.90	9.90	9.88
เมษายน/40	9.80	9.80	9.80	9.80
พฤษภาคม/40	9.59	9.59	9.59	9.59
มิถุนายน/40	9.47	9.47	9.47	9.47
กรกฎาคม/40 ¹	9.56	9.64	9.64	9.61
สิงหาคม/40 ¹	10.36	10.45	10.45	10.42
กันยายน/40 ¹	11.17	11.22	11.22	11.20
ตุลาคม/40 ¹	11.80	11.81	11.81	11.81
พฤศจิกายน/40 ¹	12.29	12.30	12.30	12.30

หมายเหตุ¹ หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา
ที่มา: (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ, 2540)

ตารางภาคผนวกที่ 11 ราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทนในกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2539 -
เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540 (บาท/ลิตร)

เดือน/ปี	ราคาขายปลีกเฉลี่ย			ราคาเฉลี่ย
	น้ำมัน ปตท.	น้ำมัน เชลล์	น้ำมัน เอสโซ่	
มกราคม/39	8.82	8.84	8.83	8.83
กุมภาพันธ์/39	8.74	8.76	8.76	8.75
มีนาคม/39	8.96	8.97	8.97	8.97
เมษายน/39	9.36	9.41	9.44	9.41
พฤษภาคม/39	9.76	9.87	9.78	9.80
มิถุนายน/39	9.60	9.60	9.59	9.60
กรกฎาคม/39	9.34	9.34	9.33	9.34
สิงหาคม/39	9.21	9.21	9.21	9.21
กันยายน/39	9.23	9.25	9.24	9.24
ตุลาคม/39	9.45	9.48	9.49	9.47
พฤศจิกายน/39	9.63	9.64	9.64	9.64
ธันวาคม/39	9.73	9.74	9.74	9.74
มกราคม/40	9.74	9.75	9.75	9.75
กุมภาพันธ์/40	9.78	9.79	9.79	9.79
มีนาคม/40	9.95	9.98	9.98	9.97
เมษายน/40	9.86	9.86	9.86	9.86
พฤษภาคม/40	9.67	9.67	9.67	9.67
มิถุนายน/40	9.55	9.55	9.55	9.55
กรกฎาคม/40 ¹	9.64	9.72	9.72	9.69
สิงหาคม/40 ¹	10.44	10.53	10.53	10.50
กันยายน/40 ¹	11.25	11.30	11.31	11.29
ตุลาคม/40 ¹	11.88	11.89	11.89	11.89
พฤศจิกายน/40 ¹	12.37	12.38	12.38	12.38

หมายเหตุ¹ หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา
ที่มา: (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ, 2540)

ตารางภาคผนวกที่ 12 ราคาขายปลีกวัตถุดิบอาหารสัตว์ ประจำปี พ.ศ. 2539 – เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2540
(บาท/กิโลกรัม)

เดือน/ปี	ราคาขายปลีกเฉลี่ย						
	ข้าวโพด	ปลาป่น	กากถั่วใน	กากถั่ว นอก	รำ	กากรำ	ปลายข้าว
มกราคม/39	4.61	16.80	9.72	9.51	4.02	3.59	6.24
กุมภาพันธ์/39	5.05	17.73	10.04	9.75	4.60	3.91	5.99
มีนาคม/39	5.15	17.42	10.21	9.69	4.88	4.07	6.00
เมษายน/39	5.16	15.34	10.40	9.69	4.72	4.05	5.89
พฤษภาคม/39	5.16	15.30	10.49	9.75	4.41	4.04	6.03
มิถุนายน/39	5.16	15.57	9.66	9.32	3.65	3.44	5.87
กรกฎาคม/39	5.16	14.72	9.69	9.34	3.79	3.58	5.78
สิงหาคม/39	4.30	16.37	9.87	9.50	4.06	3.38	5.39
กันยายน/39	4.33	16.26	10.62	10.02	4.52	4.05	5.61
ตุลาคม/39	4.46	15.30	10.63	10.07	4.76	4.23	5.44
พฤศจิกายน/39	4.30	15.16	9.90	10.05	4.90	4.39	5.09
ธันวาคม/39	4.08	14.38	9.59	9.33	4.72	4.30	4.81
มกราคม/40	4.18	14.90	9.75	9.54	5.20	4.78	5.16
กุมภาพันธ์/40	4.21	14.80	9.70	9.50	5.20	4.78	5.16
มีนาคม/40	4.33	14.70	9.89	9.76	5.65	5.01	5.90
เมษายน/40	4.58	14.62	10.21	10.10	4.80	4.25	6.08
พฤษภาคม/40	4.73	15.68	10.22	10.15	4.87	4.66	6.15
มิถุนายน/40	4.60	15.96	10.01	9.48	4.83	4.61	6.27
กรกฎาคม/40 ¹	5.03	17.28	9.72	9.93	5.43	5.12	6.67
สิงหาคม/40 ¹	5.55	18.11	10.45	10.49	5.73	5.48	6.91
กันยายน/40 ¹	5.08	19.44	12.23	11.50	5.81	5.43	6.96
ตุลาคม/40 ¹	4.91	20.01	12.53	12.26	6.42	5.67	7.03
พฤศจิกายน/40 ¹	4.66	20.46	12.16	11.99	5.38	4.51	6.70

หมายเหตุ¹ หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

ที่มา: (บริษัท ลีพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำกัด (มหาชน), 2540)

ผลการประมวลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

Nonparametric Correlations

Correlation Coefficient

Spearman's rho		น้ำมันดีเซล	น้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่ว	น้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่ว	น้ำมันเบนซินพิเศษสูตรทดแทน
เนื้อสุกรชำแหละ	เนื้อสันใน	0.63**	0.40	0.26	0.25
	เนื้อสันนอก	0.63**	0.40	0.26	0.25
	เนื้อตะโพก	0.46*	0.24	0.13	0.12
เนื้อโค	เนื้อธรรมดา	0.72**	0.84**	0.73**	0.71**
	เนื้อสันใน	0.70**	0.84**	0.73**	0.71**
	เนื้อสันนอก	0.67**	0.84**	0.74**	0.71**
เนื้อกระบือ	เนื้อธรรมดา	0.67**	0.84**	0.74**	0.71**
	เนื้อสันนอก	0.67**	0.84**	0.74**	0.71**
ไก่สดทั้งตัว	รวมเครื่องใน	0.08	0.14	0.11	0.11
	ไม่รวมเครื่องใน	0.03	0.12	0.10	0.10
ไก่สดชำแหละ	อกถอดกระดูก	0.42*	0.39	0.29	0.28
	ตะโพก	0.11	0.14	0.11	0.11
	น่องถอดกระดูก	0.51*	0.73**	0.64**	0.62**
ไข่เป็ด	ใหญ่	0.74**	0.53*	0.39	0.36
	กลาง	0.74**	0.53*	0.39	0.36
	เล็ก	0.74**	0.53*	0.39	0.36
ไข่ไก่	เบอร์ 0	0.09	-0.13	-0.16	-0.15
	เบอร์ 1	0.28	-0.03	-0.08	-0.07
	เบอร์ 2	0.23	-0.06	-0.11	-0.10
	เบอร์ 3	0.23	-0.06	-0.11	-0.10
	เบอร์ 4	0.24	-0.05	-0.10	-0.09
	เบอร์ 5	0.24	-0.05	-0.10	-0.09

* Correlation is significant at the 0.05 level (1-tailed)

** Correlation is significant at the 0.01 level (1-tailed)

p-value

Sig. (1-tailed)		น้ำมันดีเซล	น้ำมัน	น้ำมัน	น้ำมัน
			เบนซิน ธรรมดาไร้ สารตะกั่ว	เบนซินพิเศษ ไร้สารตะกั่ว	เบนซินพิเศษ สูตรทดแทน
เนื้อสุกรชำแหละ	เนื้อสันใน	0.00	0.05	0.14	0.15
	เนื้อสันนอก	0.00	0.05	0.14	0.15
	เนื้อตะโพก	0.02	0.16	0.29	0.31
เนื้อโค	เนื้อธรรมดา	0.00	0.00	0.00	0.00
	เนื้อสันใน	0.00	0.00	0.00	0.00
	เนื้อสันนอก	0.00	0.00	0.00	0.00
เนื้อกระบือ	เนื้อธรรมดา	0.00	0.00	0.00	0.00
	เนื้อสันนอก	0.00	0.00	0.00	0.00
	รวมเครื่องใน	0.36	0.28	0.31	0.32
ไก่สดทั้งตัว	ไม่รวมเครื่องใน	0.44	0.31	0.33	0.34
	อกถอดกระดูก	0.04	0.05	0.11	0.12
	ตะโพก	0.32	0.27	0.32	0.33
ไก่สดชำแหละ	น่องถอดกระดูก	0.01	0.00	0.00	0.00
	ใหญ่	0.00	0.01	0.05	0.06
	กลาง	0.00	0.01	0.05	0.06
ไข่เป็ด	เล็ก	0.00	0.01	0.05	0.06
	เบอร์ 0	0.35	0.30	0.26	0.27
	เบอร์ 1	0.12	0.45	0.36	0.38
ไข่ไก่	เบอร์ 2	0.17	0.40	0.33	0.34
	เบอร์ 3	0.17	0.40	0.33	0.34
	เบอร์ 4	0.16	0.41	0.34	0.35
	เบอร์ 5	0.16	0.41	0.34	0.35

Nonparametric Correlations

Correlation Coefficient

Spearman's rho		น้ำมันดีเซล	น้ำมัน	น้ำมัน	น้ำมัน
			เบนซิน ธรรมดาไร้ สารตะกั่ว	เบนซินพิเศษ ไร้สารตะกั่ว	เบนซินพิเศษ สูตรทดแทน
เนื้อสุกรชำแหละ	เนื้อสันใน	-0.97**	-0.97**	-0.97**	-0.97**
	เนื้อสันนอก	-0.97**	-0.97**	-0.97**	-0.97**
	เนื้อตะโพก	-0.97**	-0.97**	-0.97**	-0.97**
เนื้อโค	เนื้อธรรมดา	.	.	.	.
	เนื้อสันใน	.	.	.	.
	เนื้อสันนอก	.	.	.	.
เนื้อกระบือ	เนื้อธรรมดา	.	.	.	.
	เนื้อสันนอก	.	.	.	.
	เนื้อสันใน	.	.	.	.
ไก่สดทั้งตัว	รวมเครื่องใน	0.20	0.20	0.20	0.20
	ไม่รวมเครื่องใน	0.50	0.50	0.50	0.50
ไก่สดชำแหละ	อกถอดกระดูก	.	.	.	.
	ตะโพก	0.15	0.15	0.15	0.15
	น่องถอดกระดูก	.	.	.	.
ไข่เป็ด	ใหญ่	0.15	0.15	0.15	0.15
	กลาง	0.15	0.15	0.15	0.15
	เล็ก	-0.22	-0.22	-0.22	-0.22
ไข่ไก่	เบอร์ 0	0.15	0.15	0.15	0.15
	เบอร์ 1	0.89*	0.89*	0.89*	0.89*
	เบอร์ 2	0.89*	0.89*	0.89*	0.89*
	เบอร์ 3	0.30	0.30	0.30	0.30
	เบอร์ 4	-0.10	-0.10	-0.10	-0.10
	เบอร์ 5	-0.10	-0.10	-0.10	-0.10

* Correlation is significant at the 0.05 level (1-tailed)

** Correlation is significant at the 0.01 level (1-tailed)

p-value

Sig. (1-tailed)		น้ำมันดิเซล	น้ำมัน	น้ำมัน	น้ำมัน
			เบนซิน ธรรมดาไร้ สารตะกั่ว	เบนซินพิเศษ ไร้สารตะกั่ว	เบนซินพิเศษ สูตรทดแทน
เนื้อสุกรชำแหละ	เนื้อสันใน	0.00	0.00	0.00	0.00
	เนื้อสันนอก	0.00	0.00	0.00	0.00
	เนื้อตะโพก	0.00	0.00	0.00	0.00
เนื้อโค	เนื้อธรรมดา	.	.	.	.
	เนื้อสันใน	.	.	.	.
	เนื้อสันนอก	.	.	.	.
เนื้อกระบือ	เนื้อธรรมดา	.	.	.	.
	เนื้อสันนอก	.	.	.	.
	รวมเครื่องใน	0.37	0.37	0.37	0.37
ไก่สดทั้งตัว	ไม่รวมเครื่องใน	0.19	0.19	0.19	0.19
	อกถอดกระดูก	.	.	.	.
ไก่สดชำแหละ	ตะโพก	0.40	0.40	0.40	0.40
	น่องถอดกระดูก	.	.	.	.
	ไข่เป็ด	.	.	.	.
ไข่ไก่	ใหญ่	0.40	0.40	0.40	0.40
	กลาง	0.40	0.40	0.40	0.40
	เล็ก	0.35	0.35	0.35	0.35
ไข่ไก่	เบอร์ 0	0.40	0.40	0.40	0.40
	เบอร์ 1	0.02	0.02	0.02	0.02
	เบอร์ 2	0.02	0.02	0.02	0.02
	เบอร์ 3	0.31	0.31	0.31	0.31
	เบอร์ 4	0.43	0.43	0.43	0.43
	เบอร์ 5	0.43	0.43	0.43	0.43

Correlations

Correlation Coefficient

Spearman's rho		ข้าวโพด	ปลาป่น	กากถั่ว ใน	กากถั่ว นอก	รำ	กากรำ	ปลาย ข้าว
เนื้อสุกรชำแหละ	เนื้อสันใน	0.69**	0.29	0.04	0.10	0.23	0.38	-0.48*
	เนื้อสันนอก	0.69**	0.29	0.04	0.10	0.23	0.38	-0.48*
เนื้อโค	เนื้อตะโพก	0.62**	0.19	-0.03	-0.02	0.04	0.17	-0.53*
	เนื้อธรรมดา	0.66**	0.58**	-0.14	0.16	0.64**	0.79**	-0.21
	เนื้อสันใน	0.62**	0.57**	-0.10	0.18	0.62**	0.78**	-0.15
เนื้อกระบือ	เนื้อสันนอก	0.59**	0.57**	-0.10	0.19	0.61**	0.77**	-0.11
	เนื้อธรรมดา	0.59**	0.57**	-0.10	0.19	0.61**	0.77**	-0.11
ไก่สดทั้งตัว	รวมเครื่องใน	0.06	0.28	-0.20	-0.12	0.02	-0.02	-0.12
	ไม่รวมเครื่องใน	0.12	0.26	-0.24	-0.18	-0.19	-0.14	-0.22
ไก่สดชำแหละ	อกถอดกระดูก	0.47*	0.36	-0.18	-0.02	0.15	0.25	-0.21
	ตะโพก	0.27	0.32	-0.47*	-0.38	-0.16	-0.09	-0.46*
	น่องถอดกระดูก	0.49*	0.50*	-0.18	0.08	0.51*	0.62**	-0.06
ไข่เป็ด	ใหญ่	0.86**	0.40*	-0.12	0.15	0.47*	0.60**	-0.59**
	กลาง	0.86**	0.40*	-0.12	0.15	0.47*	0.60**	-0.59**
	เล็ก	0.86**	0.40*	-0.12	0.15	0.47*	0.60**	-0.59**
ไข่ไก่	เบอร์ 0	0.07	0.02	0.12	0.00	-0.30	-0.22	0.31
	เบอร์ 1	0.26	0.04	-0.12	-0.09	-0.20	-0.10	-0.44*
	เบอร์ 2	0.26	0.07	0.05	-0.02	-0.25	-0.16	-0.48*
	เบอร์ 3	0.26	0.07	0.05	-0.02	-0.25	-0.16	-0.48*
	เบอร์ 4	0.27	0.05	0.05	-0.02	-0.24	-0.15	-0.47*
	เบอร์ 5	0.27	0.05	0.05	-0.02	-0.24	-0.15	-0.47*

* Correlation is significant at the 0.05 level (1-tailed)

** Correlation is significant at the 0.01 level (1-tailed)

p-value

Sig. (1-tailed)		ข้าวโพด	ปลาป่น	กากถั่ว ใน	กากถั่ว นอก	รำ	กากรำ	ปลายข้าว
เนื้อสุกรชำแหละ	เนื้อสันใน	0.00	0.11	0.43	0.34	0.17	0.05	0.02
	เนื้อสันนอก	0.00	0.11	0.43	0.34	0.17	0.05	0.02
	เนื้อตะโพก	0.00	0.22	0.45	0.45	0.42	0.24	0.01
เนื้อโค	เนื้อธรรมดา	0.00	0.00	0.28	0.26	0.00	0.00	0.19
	เนื้อสันใน	0.00	0.00	0.33	0.23	0.00	0.00	0.26
	เนื้อสันนอก	0.00	0.00	0.34	0.21	0.00	0.00	0.32
เนื้อกระบือ	เนื้อธรรมดา	0.00	0.00	0.34	0.21	0.00	0.00	0.32
	เนื้อสันนอก	0.00	0.00	0.35	0.19	0.00	0.00	0.32
ไก่สดทั้งตัว	รวมเครื่องใน	0.39	0.12	0.21	0.30	0.46	0.46	0.31
	ไม่รวมเครื่องใน	0.31	0.14	0.16	0.23	0.22	0.28	0.18
ไก่สดชำแหละ	อกถอดกระดูก	0.02	0.06	0.23	0.45	0.26	0.15	0.19
	ตะโพก	0.13	0.09	0.02	0.05	0.26	0.35	0.02
	น่องถอดกระดูก	0.01	0.01	0.23	0.36	0.01	0.00	0.39
ไข่เป็ด	ใหญ่	0.00	0.04	0.31	0.27	0.02	0.00	0.00
	กลาง	0.00	0.04	0.31	0.27	0.02	0.00	0.00
	เล็ก	0.00	0.04	0.31	0.27	0.02	0.00	0.00
ไข่ไก่	เบอร์ 0	0.37	0.46	0.31	0.49	0.10	0.18	0.10
	เบอร์ 1	0.14	0.43	0.31	0.35	0.21	0.33	0.03
	เบอร์ 2	0.14	0.39	0.41	0.46	0.15	0.25	0.02
	เบอร์ 3	0.14	0.39	0.41	0.46	0.15	0.25	0.02
	เบอร์ 4	0.13	0.41	0.40	0.46	0.16	0.27	0.02
	เบอร์ 5	0.13	0.41	0.40	0.46	0.16	0.27	0.02

Correlations

Correlation Coefficient

Spearman's rho		ข้าวโพด	ปลาป่น	กากถั่ว ใน	กากถั่ว นอก	รำ	กากรำ	ปลายข้าว
เนื้อสุกรชำแหละ	เนื้อสันใน	0.82*	-0.97**	-0.66	-0.87*	0.05	0.20	-0.30
	เนื้อสันนอก	0.82*	-0.97**	-0.66	-0.87*	0.05	0.20	-0.30
	เนื้อตะโพก	0.82*	-0.97**	-0.66	-0.87*	0.05	0.20	-0.30
เนื้อโค	เนื้อธรรมดา	.	.	.	.	.	.	.
	เนื้อสันใน	.	.	.	.	.	.	.
เนื้อกระบือ	เนื้อสันนอก	.	.	.	.	.	.	.
	เนื้อธรรมดา	.	.	.	.	.	.	.
ไก่สดทั้งตัว	รวมเครื่องใน	-0.30	0.20	-0.50	-0.10	-0.80	-0.50	-0.60
	ไม่รวมเครื่องใน	-0.40	0.50	-0.10	0.30	-0.50	-0.20	-0.20
ไก่สดชำแหละ	อกถอดกระดูก	.	.	.	.	.	.	.
	ตะโพก	-0.41	0.15	-0.56	-0.15	-0.87	-0.61	-0.71
	น่องถอดกระดูก	.	.	.	.	.	.	.
ไข่เป็ด	ใหญ่	0.56	0.15	0.41	0.15	0.41	0.30	0.56
	กลาง	0.56	0.15	0.41	0.15	0.41	0.30	0.56
	เล็ก	0.78	-0.22	0.11	-0.22	0.33	0.22	0.33
ไข่ไก่	เบอร์ 0	0.56	0.15	0.41	0.15	0.41	0.30	0.56
	เบอร์ 1	-0.44	0.89*	0.89*	0.89*	0.33	0.11	0.67
	เบอร์ 2	-0.44	0.89*	0.89*	0.89*	0.33	0.11	0.67
	เบอร์ 3	0.30	0.30	0.80	0.50	0.80	0.60	0.90*
	เบอร์ 4	0.50	-0.10	0.60	0.20	0.90*	0.70	0.80
	เบอร์ 5	0.50	-0.10	0.60	0.20	0.90*	0.70	0.80

* Correlation is significant at the 0.05 level (1-tailed)

** Correlation is significant at the 0.01 level (1-tailed)

p-value

Sig. (1-tailed)		ข้าวโพด	ปลาป่น	กากถั่ว ใน	กากถั่ว นอก	รำ	กากรำ	ปลายข้าว
เนื้อสุกรชำแหละ	เนื้อสันใน	0.04	0.00	0.10	0.02	0.46	0.37	0.30
	เนื้อสันนอก	0.04	0.00	0.10	0.02	0.46	0.37	0.30
	เนื้อตะโพก	0.04	0.00	0.10	0.02	0.46	0.37	0.30
เนื้อโค	เนื้อธรรมดา	.	.	.	.	.	.	.
	เนื้อสันใน	.	.	.	.	.	.	.
	เนื้อสันนอก	.	.	.	.	.	.	.
เนื้อกระบือ	เนื้อธรรมดา	.	.	.	.	.	.	.
	เนื้อสันนอก	.	.	.	.	.	.	.
ไก่สดทั้งตัว	รวมเครื่องใน	0.31	0.37	0.19	0.43	0.05	0.19	0.14
	ไม่รวมเครื่องใน	0.25	0.19	0.43	0.31	0.19	0.37	0.37
ไก่สดชำแหละ	อกถอดกระดูก	.	.	.	.	.	.	.
	ตะโพก	0.24	0.40	0.16	0.40	0.02	0.13	0.08
	น่องถอดกระดูก	.	.	.	.	.	.	.
ไข่เป็ด	ใหญ่	0.16	0.40	0.24	0.40	0.24	0.30	0.16
	กลาง	0.16	0.40	0.24	0.40	0.24	0.30	0.16
	เล็ก	0.05	0.35	0.42	0.35	0.29	0.35	0.29
ไข่ไก่	เบอร์ 0	0.16	0.40	0.24	0.40	0.24	0.30	0.16
	เบอร์ 1	0.22	0.02	0.02	0.02	0.29	0.42	0.10
	เบอร์ 2	0.22	0.02	0.02	0.02	0.29	0.42	0.10
	เบอร์ 3	0.31	0.31	0.05	0.19	0.05	0.14	0.01
	เบอร์ 4	0.19	0.43	0.14	0.37	0.01	0.09	0.05
	เบอร์ 5	0.19	0.43	0.14	0.37	0.01	0.09	0.05

